

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primească la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraș
12 bani, a treia-oraș 10 bani.

Programul nostru național.

VIII.

Ne apropiem de punctele din urmă ale programului nostru național. Iată, ce se spune în punctele 7 și 8:

7. Fiindcă bunăstarea și înaintarea statului atârnu de mulțumirea tuturor cetățenilor săi, iară prin sprijinirea unei naționalități și apăsarea celorlalte se naște nemulțumire, se turbură liniștea cetățenilor și se nutrește ura unora în contra celorlalți, partidul național va lupta contra tuturor pornirilor de maghiarizare arătate de organele statului de drept sau pe de latari, ca fiind niște fapte nepatriotice.

8. În ce privește libertățile publice preste tot precum și reformele trebuincioase în administrațiunea publică și mai ales în starea economică-financiară, precum și în privința sarcinilor publice (dărilor), cari au ajuns de aproape nu se mai pot birui, partidul național va lucra împreună cu toți aceia, cari vor țineă socoteala de interesele și bunăstarea poporului preste tot.

Cele cuprinse în punctul 7 sunt un fel de repetiție pe scurt a celor din punctele premergătoare, căci prin toate s'a cerut întărirea și sprijinirea vieții culturale și politice a tuturor naționalităților, nu numai a celei maghiare.

De însemnătate mare e punctul 8, căci în el e vorba de viața economică a cetățenilor (locuitorilor cu drepturi) Ungariei.

Fără avere, care să îndeplinească trebuințele corpului, nu putem îndeplini nici trebuințele sufletului. În ziua de astăzi vrednicia unui popor, ca și a unui om, se socotește și după munca, ce o desfășură pentru a-și câștiga avere, ca și după munca desfășurată pentru a-și câștiga și susțineă bunuri culturale (biserici, școli, societăți de cultură) și libertăți politice. De aceea trebuie să luptăm și pe teren economic și pe cel național cultural deodată, căci luptând numai pe cel dintâiu vom ajunge a fi socotiți numai ca niște animale cuvântătoare, dar iarăși luptând pentru bunuri culturale și politice fără a ne fi întărit în avere nu vom isbuti.

De aceea vedem, că Conferința națională dela 1881 s'a gândit și la lupta pentru întărirea noastră economică pentruca astfel să fim mai siguri de izbândă în lupta culturală. Pe-atunci mișcarea economică la noi Români eră încă neînsemnată. Nu aveau încă numărul frumos de bănci de acum, îndeosebi nu se pornise la poporul nostru avântul mare pentru întărirea lui prin băncile și tovărășiile dela sate. Primejdia nu se părea atunci așa de mare, nici guvernele dujmănoase nu căutasera

încă să încerce nimicirea noastră pe terenul economic. Aceasta explică, pentruce delegații poporului român adunați în conferința națională ținută la Sibiu în 28 Decembrie 1904 s'au ocupat mai cu deambruntul cu partea aceasta a luptei și partea referitoare la cererile noastre economice a fost hotărâtă amănunțit în modul următor:

7. Cerem schimbarea din temelie a felului, cum sunt împărțite dările, scăderea dării de pământ, introducerea dării progresive (după mărimea averii), scutirea de dare a minimumului de existență și desființarea dării de consum pentru ceace e neapărat de lipsă la nutirea omului.

8. Pretindem desființarea fidei-comiselor, improprietărea în măsură corespunzătoare a agricultorilor prin vinderea în parcele sub condiții favorabile a moșiilor statului. Cerem inalienabilitatea și indivizibilitatea minimumului de proprietate și pretindem, ca în ținutul locuit de Români colonizările să se facă numai cu poporașii români. Pășunatul din pădurile statului să fie dat, pe lângă o taxă mică, în arândă de dreptul poporului, iar legea referitoare la păduri să fie schimbată mai spre ușurarea poporului.

Interesele muncitorilor să fie scutite în mod corespunzător în raport cu munca lor, făcându-se imposibilă exploatarea lor din partea întreprinzătorilor. Prin instituirea de stat să se introducă asigurarea obligatorie a muncitorilor pentru cazul de boală și bătrânețe, având să contribuie în acest scop statul, întreprinzătorii precum și aceia, cari aplică muncitori. Pretindem stațificarea igienii publice, medic și medicamente pentru săraci.

Aceste două puncte cuprind tot ce poate fi mai îndreptățit în interesul poporului nostru, alcătuit aproape numai din țărani, din cari au început să se formeze, cu toate că încă destul de încet, clasa negustorilor și meseriașilor noștri.

Am avut de câteva ori prilejul să arătăm, cum țăranul plătește în Ungaria și Transilvania foarte des mai multă dare după un jugăr, decum plătește proprietarul cel mare de mii și zeci de mii de jugăre. Nedreptatea aceasta se poate schimba numai printr'o lege. Legea aceasta nu vor face-o însă niciodată deputații aleși după legea electorală, care e acum în ființă, căci ei de fapt nu reprezintă poporul, mulțimea, ci numai o parte mică din popor și în deosebi pe proprietarii cei mari. Afară de aceea ei nu se vor învoi odată cu capul la ușurarea țăranului, tocmai fiindcă prin aceasta ne-ar ușura pe noi Români, popor de țărani.

Se mai pretinde în punctul acesta și

introducerea dării progresive. Iată cum stă lucrul cu felul acesta de dare. Pentru mine, care am un venit de 500 coroane, nu e lucru ușor să plătesc comunei, comitatului și statului în formă de aruncuri și de dări de fiecare sută de exemplu câte 5 coroane, ceea ce face 25 de coroane, căci îmi mai rămân numai 475 de coroane. Pentru cel ce are un venit de 5000 de coroane și plătește tot numai 5 coroane de fiecare sută, adică cu totul 250 de coroane e ușor, căci lui îi mai rămân 4750 de coroane. Aceasta e o nedreptate. De aceea noi Români, cari toți împreună formăm partidul național român, cerem, ca cel cu un venit de numai 500 cor. să plătească numai o coroană la sută, cel cu 5000 cor. venit să plătească 5 la sută, cel cu 10,000 cor. 7 și așa mai departe. Darea aceasta se numește dare progresivă, adică dare, care crește (înaintează, progresa) cu cât are cineva un venit mai mare.

În Germania, și acum și în România, oamenii cu dragoste pentru cei săraci au mai introdus ușurare pentru aceștia. Și-au zis adică, că pentru fiecare om e de lipsă un venit mic (minimumul, cel mai puțin), din care nu e drept, ca statul să-i ia ceva, căci îi îngreunează prea tare viața. În Germania de exemplu nu se cere nici o dare dela omul, care n'are un venit mai mare de 900 de mărci (cam 1000 de cor.), în România toți țărani, cari au mai puțin de șase pogoane, vor fi scutiți de foncieră (darea de pământ), iar la orașe proprietarul unei case, care nu poate aduce un venit mai mare de 300 lei, e scutit de darea de meserie. Ușurarea aceasta o cere și partidul nostru național.

Se mai cere și desființarea dării de consum pentru ceace e neapărat de lipsă la nutirea omului. Un exemplu ne va lămurii. Din tot ce mâncăm noi, nimic nu e așa de nutritor ca zahărul, despre care mai ales oamenii dela sate socotesc greșit, că e un lux. În Anglia, Franța și Germania poporul consumă (mânâncă) mult zahăr. La noi statul a pus pe zahăr dări grele, de consum, așa că prețul lui e foarte urcat (dela o coroană în sus chilogramul). Ca să fie cât mai puțin, ca să poată poporul mânca cât mai mult, se cere ștergerea dării de consum pe zahăr. Pună-se dări cât de mari pe spirt și alte otrăvuri, dar nu pe zahăr, făină, carne ș. a.

În Ungaria sunt mulți proprietari mari de moși de zeci de mii de jugăre, pe cari ei nu le pot vinde niciodată, căci sunt opriți de o lege anumită. Moșiile acestea se numesc fidei-comis. Mulți din proprietarii aceștia își dau moșiile în arândă, iar arândășul jupoaie pe țărani fără pă-

mînt sau nu le dă nici un jugăr cu arîndă, ca să poată și ei trăi. Fideicomisele acestea trebuie scoase de sub legea deosebită, ca să poată fi vîndute țărănilor.

Moșiile statului, din cari trag folos cățiva arîndași, pecînd țărănimea de pe ele stă să moară de foame, să fie împărțite și vîndute la țărani. Să se hotărască, că nici o moșie țărănească mai mică de un anumit număr de jugăre, să nu poată fi vîndută pentru datorii (să fie *inalienabilă*), pentruca țăranul să nu rămână muritor de foame. Moșiile cele mici de tot să nu poată fi nici împărțite (să fie *indivizibile*) în mai multe părți nici chiar după moartea tatălui, ci să se dea unuia dintre copii, căci împărțind de exemplu o moșie de patru jugăre la 5 copii, nici unul nu se pricopsește.

În ținuturile locuite de Români, statul să împartă și să vîndă moșiile sale numai Românilor, nu să aducă căți venetici străini, pe cari să-i facă proprietari în coastele României. Fiind Români crescători de vite, cerem ca pășunatul în pădurile statului să fie liber, dîndu-se pe lângă o taxă mică locuitorilor din apropierea lor, ca să înceteze astfel barbaria de-a vedea vite murind de foame lângă iarba din păduri, care se prefăc în gunoiu, fiind oprit de-a o paște. Cunoaștem însemnătatea cea mare a pădurilor, dar ele sunt pentru folosul oamenilor, de aceea folosirea lor să fie făcută cu puțință prin schimbarea măsurătoare a legilor de păduri.

În partea din urmă e vorba de muncitori și meseriași, cărora cerem să li se asigure sănătatea și bătrînețele printr'un institut de stat, cum e în Germania, Franța, România ș. a. Medicii plătiți de stat să caute fără plată pe oamenii săraci, deosemena și medicamentele (leacurile) să li se dea acestora fără plată.

Din cele de mai sus se vede din nou, că numai deputații aleși pe baza programului nostru național lucrează cu adevărat pentru binele poporului. Nici unul dintre celelalte partide din Ungaria și Transilvania n'are un program așa de bogat în cereri pentru înaintarea economică a poporului, de aceea săvârșește o crimă adevărată contra binelui său propriu alegătorul dela sate, care își dă votul unui candidat străin de programul nostru.

Iară se mișcă sobolii. Cei cățiva nenorociți, cari cred, că numai prin slugarnicie scârboasă ne putem ridică unii și vînduți — iară se mișcă. În gazeta ungurească „Keleti Értésítő“, prin care și vestesc guvernele din Budapesta parerile și dorințele, se anunță, că *partidul moderat**) a început să lucreze din nou pentru apropierea maghiaro-română.**) În acest scop gazeta „Deșteptarea“ din Brașov va fi prefăcută în gazeta politică***) și va începe o

*) Cei cățiva vîndători de plăcinte dela dujman se umflă ca broasca și-și zic *partid moderat*. Românul, care e Român, e din naștere membru numai al partidului *național român*. S'înțelege, că sunt și buruieni, cari pot forma partidul buruienilor.

**) Conducătorii de astăzi ai naționalității maghiare înțeleg prin apropiere maghiaro-română *maghiarizarea Românilor*.

**) Foia „Deșteptarea“ injură până acum numai pe fruntași școalelor și bisericilor române din Brașov. Fcîndu-se politică, după cum anunță tovarășa ei „Keleti Értésítő“, va injură de-acum înainte pe toți Români cinstiți de pretutîndeni.

luptă împotriva celorlalți. Redactor la această foaie e Arseniu Vlaicu.

Iar „Gazeta Transilvaniei“ ne spune, că Eugen Brote, una din figurile tristului trifoiu, care se târăște la picioarele lui Tizza (Brote-Slavici-Mangra) s'a mutat cu locuința la Brașov, părăsind pe blăjini Sași din Cisnădie.

Paște murgule...

Minciuni „domnești“. Prea Sfinția Sa, episcopul gr.-cat. din Oradea-mare a dat un prînz, la care au luat parte și funcționarii mai mari din Oradea, între ei și comitele suprem Miskolczi. Episcopul a ținut o vorbire, în care a spus, între altele, că ar fi bine, dacă Români și Maghiarii s'ar apropia mai mult unul de altii. Miskolczi a răspuns, că Români își pot asigura dezvoltarea economică și culturală numai cu condiția de-a fi credincioși „ideei“, căci și așa Maghiarii nu vreau să le răpească dreptățile, ce le au (?) și nici nu vreau să-i maghiarizeze.

Câte vorbe, atâtea minciuni. Școalele ni-le fură, cărțile ni-le confiscă, pe gazetari ni-i bagă în temnița, dezvoltării noastre economice îi pun mereu pedeci (nu ne-au lasat, de exemplu, să ne înființăm o Reuniune de agricultură mai mare), la alegeri ne opresc să ne alegem pe Români nostri, slobozind asupra noastră pe jandarmi și cumpărînd pe gunoiul dintre noi cu bani și rachiu, și câte alte fărădelegi. Toate aceste dovedesc, că de când au apucat guvernele ungurești deasupra (dela 1867), mereu s'au făcut din partea lor atentate la viața noastră culturală și economică, fara a mai vorbi de cea politică, în care ne socotesc și acum ca pe niște loabagi, bunul de-a alege pe orice lenes în posturi grase, plătite tot de popor.

Prigonire până dincolo de mormînt. Încă de mult porniseră procurorii o goană sălbatică împotriva lucrării *Iobăgia*, scrisa de inveci neuitatul *Ionu Russu-Șirianu*, care fusese și întâiul redactor al „Foii Poporului“. Russu-Șirianul a murit însă, și acum credeam, că goana va încetă. Ne-am înșelat, căci procurorul din Oradea-mare a pus sub acuză pe dl *Cornel Lazăr*, administratorul tipografiei diecezane din Arad, unde se tipărise cartea. La cererea dlui Dr. Aurel Lazar, apărătorul dlui C. Lazăr, pertractarea s'a amînat până se va traduce cartea în limba maghiară, ca să vadă și jurații maghiari, că lucrarea e făcută după isvoare maghiare și străine, cuprinde adevărat numai adevărul istoric.

O mare primejdie națională. Cetiitorii nostri știu, că în ținuturile dela marginea pămîntului locuit de Români în Ungaria și Transilvania, adevărat în Săcuime și în părțile de cătră Tisa, locuiesc o mulțime de Români, cari înecați în potopul străinului neam maghiar și-au pierdut limba lor frumoasă, dar nu și legea și obiceiurile străvechi. De mult stau la pîndă ceice urmăresc peirea noastră națională, ca să-i înghită pe aceștia pentru totdeauna. Cel mai sigur mijloc pentru aceasta li s'a părut înființarea unei episcopii greco-catolice maghiare, — cu toatecă nu există Maghiari greco-catolici, — și desfacerea acestor Români de episcopiile noastre naționale. Ceeace n'a cutezat să facă Apponyi, se pregătește acum să facă ministrul de culte

(biserici) și instrucție Ioan Zichy (Zici). După cum spun foile jidano-maghiare din Budapesta, acest luptător împotriva culturii naționale a popoarelor din Ungaria a isprăvit cu lucrările pregătitoare pentru înființarea episcopiei greco-catolice maghiare, care să se compună, deocamdată, din 170 de parochii, și anume 121 rupte dela Ruteni și 49 dela noi Români (25 dela arhidieceza Blajului, 22 dela a Orăzii mari și 2 dela a Gherlei).

Avem încredere, că Înălții Arhieriei ai bisericii naționale greco-catolice vor ști să împedecă acest atentat scârbos la viața noastră națională!

O nouă fărădelege a jandarmilor. Aceste unelte ale guvernelor lipsite de suflet își bat joc chiar și de slujbele noastre dumnezeiești. Părintele Gheorghe Molnariu din Beni (comit. Bihorului) a fost oprit în drum, în Ajunul Bobotezii, când umblă cu Sfânta Cruce pe la creștini, de un jandarm și provocat de acesta să meargă la primărie. Nu s'a supus, bine înțeles, căci ar fi călcat nu numai legea dumnezească, ci și pe ale țării, căci nici un preot nu poate fi oprit în cursul unei slujbe. După cîtva timp să pomenește cu mai mulți jandarmi, cari îl chemară din nou la primărie. Și acestora le-a spus, că întâiu e slujba lui Dumnezeu, apoi primăria. Cătră seară isprăvind umblatul cu Sf. Cruce s'a dus la primărie, unde sergentul de jandarmi l-a întimpinat cu vorbe necuviincioase pentrucă nu „l-a ascultat“. Ca și când un preot românesc ar avea să se uite în gura oricărui necioplit.

Părintele Molnariu a înștiințat despre fărădelegea săvârșită autoritatea bisericăscă, și sperăm, că toți cei chemați își vor face datoria, ca jandarmul lipsit de bunacuviință să-și primească pedeapsa meritată.

Sașii și banca noastră de asigurare. Revista săsească „Die Karpathen“ din Brașov scrie, că Români și-au înființat „Banca generală de asigurare“ pentrucă reprezentanții lor au fost scoși dela banca de asigurare „Transsilvania“ din Sibiu, care a rămas săsească. Datoria Sașilor și e acum să sprijinească numai banca „Transsilvania“, care e un institut curat săsesc.

Sasul dela „Karpathen“ arată cum nu se poate mai bine, ce trebuie să facă Românul: să se ferească de orice bancă de asigurare străină, întâiu și întâiu de „Transsilvania“, care devenind curat săsească va lucra, ca toți Sașii, la nimicirea noastră economică, și să sprijinească numai și numai *Banca generală de asigurare*, care e curat românească și a cărei întărire și înaintare e întărire și înaintarea economică a poporului nostru românesc.

Banul Croației a plecat. Tomasi, banul de până acum al Croației, care a făcut în Croația alegeri cu mijloacele învățate dela guvernele ungurești, fără să isbutească însă să-și facă o majoritate, a trebuit să-și dea demisia (să se mulțumească), căci cu dieta cea nouă croată, a cărei majoritate e în contra lui, n'ar fi putut face nimic. Demisia i-a fost primită și Impăratul a numit în locul lui ban al Croației pe Cuvia, un funcționar înalt.

Noul ban Cuvia a disolvat numai decât dieta, rămînînd astfel ca să se facă alegeri nouă. O să vedem, ce va mai urma!

Din dietă. În una din ședințele diei din Budapesta, Geza Polonyi, fost ministru al justiției (dreptății(?)), a propus, ca să se pună în lege un paragraf, prin care să fie oprit a mai candida ca deputat cel care a fost condamnat pentru agitație contra „ideei”. Propunerea a fost aplaudată cu mare gălăgie de ceice-și bat joc de țară sub firma de deputați, dar — n'a fost primită.

Prigoniri la Șvabi. Poliția din Neusatz (Neusatz) în Bănat ține să-și dovedească și ea patriotismul cel mare. Crâjmarul Friedrich Hess eră de mult bănuț, că lucrează contra „ideei”. De aceea directorul de poliție i-a făcut o vizită neașteptată și i-a confiscat (luat) câteva exemplare dintr'un roman (poveste lungă) german scris de un Șvab din Bănat, câteva înștițări de abonament la foaia lor națională „Deutsch-Ungarischer Volksfreund” din Timișoara și câteva scrisori, în cari Germanii din Bănat sunt îndemnați să se organizeze.

Mândru de isprava făcută, căpitanul de poliție a dus toate acestea la poliție. Dar frații noștri de suferință, Șvabii din Bănat, de sigur că vor lucra mai departe cu mai multă tărie la desvoltarea lor.

Disolvarea dietei. După cum se vedește, zilele trecute ministrul-președinte Khuen-Hederváry a fost la Maiestatea Sa în Viena, căruia i-a raportat despre starea politică din țară. Maiestatea Sa s'a interesat și a întrebât pe Khuen asupra voinții noilor legi militare.

Dar se știe, că partidul justhist și ko-thist nu voesc să voteze aceste legi și e greutăți guvernului.

Maiestatea Sa — se zice — că ar fi spus ministrului-președinte Khuen, ca să nu se uite vr'o împăcare cu aceste partide. Iar că n'ar putea isbuti împăcarea, ca astăzi să se poată vota legile militare, — se dovedește, — că Maiestatea Sa și-ar fi dat voința ca Khuen să *disolve* (închidă) dieta, rămânând ca să se facă alegeri nouă.

Se poate ca aceasta să fie numai o amenințare față de gălăgioșii deputați unghuri, — dar se prea poate ca să se și împlinească.

Pentru ce nu s'a încheiat pacea maghiaro-română în anul 1910?

Înainte de alegerile din anul 1910, contele Khuen-Hederváry văzând, că Tisza stă de-o parte și nu vrea să-i dea ajutor, a umblat cu șiretenie pe lângă conducătorii Românilor, ca să-i împace pe aceștia și să-l sprijinească la înființarea unei majorități. Se'nțelege, că de-l ascultau, după ce s'ar fi văzut în șea iară ar fi dat cu piciorul. Dar a lucrat și dl I. Mișu și-a alcătuit cunoscutul memoriu, pe care l-am publicat și noi.

Intr'aceea Tisza s'a resgândit și a dat tot sprijinul său, în lupta electorală, lui Khuen-Hederváry. Dar a pus o condițiune: *să nu se facă nici o înțelegere cu Românii*. Tisza nu recunoaște nici un popor românesc deosebit, cu drepturi naționale, în Ungaria. Dacă vre-un Român vrea să intre în partidul guvernamental îl primesc cu plăcere și-l sprijinesc (adecă îi dau ciolane de ros ca la al de Mangra și Șeghiescu), dar ca să formeze partid românesc fie cât de moderat, adecă cât de slugarnic și ticălos, la asta nu se învoește odată cu capul.

Hederváry s'a învoit cu condiția lui Tisza, dar n'a rupt, *tot din șiretenie*, dintr'odată tratativele (legăturile) cu Românii, pentruca aceștia fiind amețiți să nu se poată pregăti pentru lupta cea mare electorală, care îi aștepta. Aproape de alegeri a rupt-o însă cu ei, iar alegerile știm cum s'au făcut, căci abia pe timpul lui Tisza Kálmán, tatăl lui Tisza Pista cel de-acum, dacă au mai fost alegeri barbare ca cele de acum.

Amănuntele acestea le publică dl Dr. V. Meșter în *Românul* și le-a aflat dela o persoană vrednică de credință.

Noi însă trebuie să tragem o învățătură din înșelăciunea cu pacea maghiaro-română de-atunci: De câteori se apropie de noi vr'un guvern unghuresc cu propuneri de pace, să știm, că vrea să ne înșele, cum *ne-au înșelat totdeauna*. Iar ceice umblă cu „partide moderate” la națiunea română sunt sau proști sau înșelători, cari vor ciolane de ros. Și amune ciolanul va fi cu atât mai mare, cu cât vor putea proști pe mai mulți Români, ca să țină cu ei. Avem însă

nădejde, căci poporul nostru e destul de cumințe, ca să-i respingă cu lovitura de picior meritată, pe toți acești orbii sau vânduți.

Pățania lui Apponyi în Viena.

Apponyi, cunoscutul dușman de moarte al culturii românești, e o fire de pisică. Ii place să meargă prin străinătate, să țină conferențe, în cari să mintă într'un mod nerușinat, că în Ungaria popoarele nu mai pot de atâtea libertăți, că el însuși e cel mai mare iubitor al libertății popoarelor — el care ni-a oprit și religia românească! — și câte alte mofturi de acestea. Dar de multeori o pățește, cum a pățit-o acum de curând în Viena.

Se hotărise să țină o conferență în Viena, și încă în limba germană. Acolo sunt destui Jidani, cari se închină stărilor din Ungaria prefăcută în Palestina. Sara sala eră plină de Jidani. Când dă să înceapă, răsună dintr'odată în cor puternic *Imnul împărătesc* (Doamne ține și protege — Patria și pe Împărat), pe care Jidanii și Maghiarii nu-l pot suferi. Eră un cor frumos compus din mulți Români, apoi Germani, Slovaci, Sârbi, Croați și Slovaci, toți studenți dela universitatea din Viena. Se'nțelege, că toți Jidanii cu Apponyi împreună au trebuit să asculte imnul în picioare, căci așa e legea. Dupăce s'a isprăvit cântarea, Apponyi și-a început conferența, dar a fost mereu întrerupt de strigăte: Jos Apponyi! Jos cu legea barbară școlară! Cu mare greu a putut poliția să potolească larma, pentruca Apponyi să-și îngăimeze conferența, spunând, că nu-i așa de rău om, precum îl crede lumea!

Scârbos om!

Din Bucovina.

Cetitorii noștri știu, că în Austria e înființat pentru alegeri catastroful național, adecă alegătorii de o nație sunt trecuți în liste deosebite, de exemplu Românii în listele românești, și ei își aleg singuri deputații lor, fără ca să se amestece alegători germani, ruși, jidani și alte lifte străine la o alegere românească, căci și accia își au catastroful lor național. Intocmirea aceasta arată, că în Austria domnește dreptate

Cu paloșul.

Poveste vitejască din vremea descălecatului
Moldovei
de
Radu Rosetti.

(Urmare).

Dar dacă jalnică este starea knejilor, să mai zic despre acea a nenorociților a popor. Încărcat cu dări grele cătră ai, cătră preoțimea papistașă, cătră stănul statului ce, adesea, este un Ungur ce nu-i pricepe nevoile, nu-i înțelege ba și care caută să stoarcă dintr'insul ce este de stors, țaranul român nu este vit ca om, mărturia lui n'are nici un teiu, uciderea lui se pedepsește numai cu gloabă bănească. Mulți din knejii noi în vremile din urmă, mai slabi de înger decât părinții lor, s'au lăsat a fi ademni de pofta unei soarte mai strălucite, și falnice; s'au lepădat de legea și de

neamul lor, s'au făcut Unguri și papistași în schimbul unei privilegii*) crăești. Pilda a fost molipsitoare și pe zi ce merge vedem pe acei mai bogați, pe acei mai de seamă, pe acei ce ar trebui să rămăie în veci stâlpii neclățiți ai neamului, părăsind părinții din care s'au născut, pe cei de un sânge și de o lege pentru a se îneca în valurile nobilimii unghurești, înmulțind numărul acelor ce asupresc pe frații lor de eri.

Astfel, fără îndoială, va veni o vreme, poate nu prea depărtată, în care numai țaranul va rămănea Român, singur, sărac, neînvățat, neputincios, părăsit de ocrotitorii săi firești. Astăzi o nouă primejdie ne amenință, Craiul voește să ne ia și credința. Poronci strașnice au sosit pentru ca preoții noștri care vor muri, să nu mai fie înlocuiți prin alții tot pravoslavnic, dar prin preoți uniți, veniți din Țara Leșească. Se atinge astfel pavăza noastră cea de pe urmă. Precum vezi, nu se cruță nimic pentru desființarea neamului nostru și dacă

*) Diplomă nemeșască!

voin mai sta în nepăsare și în amorțire, va veni încurând, ziua în care acest neam nu va mai fi în ființă.

— Și crezi că a sosit ceasul în care trebuie să ne răscolim și să cădem asupra Ungurilor cu fer și cu pojar? Întrerupse Ștefan.

— Pe cine vrei să răscoli aice, răs-punse Bogdan; pe niște kneji fără inimă, pe niște țărani fără arme? Țara geme de cetății a Craiului, a episcopilor și a nemeșilor. La izbucnirea răscoalei, Ungurii ar găsi în ele un adăpost teafăr și, închiși în zidurile lor, ar aștepta în liniște sosirea oștilor crăești care ar face din noi fărâmi. Nu, alta este ținta mea, și Bogdan se ridică în picioare. Peste munți, zise el arătând spre răsărit, este o țară frumoasă ca raiul și dulce ca mierea, o țară străbătută de ape, mărginită de Dunăre și de mare, cu câmpiile cele mai mănoase, cu pădurile cele mai tari, plină de bogății de tot felul, o țară plină de oameni, și de ce oameni! De Români ca și noi, dar în-

egală pentru toate naționalitățile, nu ca în noi în Ungaria și Transilvania, unde câți venetici, chiar și jidani, îndrăznesc să-și pună candidatura în cercurile românești. Când vom avea și noi autonomia noastră națională românească, lucrurile se vor schimba.

Pagubă însă, că între deputații români din Bucovina s'au ivit mereu neînțelegeri, așa că ei erau împărțiți în trei partide: cel conservator, cel național și cel democrat. De vrajba aceasta s'au bucurat mult străinii pripășiți pe pământul românesc al Bucovinei, iar Românii se'nțelege, că n'au putut face nici o ispravă de dai Doamne pentru națiunea română.

Acum ne vine știrea îmbucurătoare, că deputații din două partide românești, anume cel conservator și cel național, s'au întrunit la sfat și au hotărât, ca toți deputații români să formeze un singur grup numit *Clubul Național Român*. Urmează acum, ca și cei câțiva deputați democrați să se alature la majoritate, și frații noștri din Bucovina vor fi iară uniți în lupta contra străinului și pentru înălțarea neamului nostru de-acolo.

Ce scriu alte gazete?

În Lipsca (Germania) a apărut, la sfârșitul anului trecut, o broșură (carte), cu titlul „Maghiarii și Sașii”, în care autorul plânge după vremurile trecute ale „uniunii celor trei națiuni”, când adevărat în Ardeal spânzurau și tăiau cum le placea nemșii, Săcuii și Sașii. Iată, ce scrie despre broșura aceasta foaia națională germană din Ungaria apuseană:

„Westungarischer Grenzboten”. Aceasta broșură mică se ocupa cu raportul (legăturile) dintre Maghiari și Sași dela anul 1848 până la 1911. Autorul ne vine din nou cu vâlcăreala cea veche, că s'a stricat rândueala „uniunii celor trei națiuni”, lucru, care a trecut și s'a uitat de mult. Oamenii cu simț pentru timpul de față au alteeva de făcut decât să se provoace mereu la privilegiile vechi și să se plângă, ce nedreptate mare li s'au făcut încă de pe vremea lui Papura-Vodă. De asta vor trebui să se desvețe odată și Sașii. Toemai bunele lor însușiri conservative (de-a păstra firea și obiceiurile vechi) i-au împedat în parte de a-și urmări cum se cade

cercați și oțeliți în lupte neconținute cu păgânii, deprinși a-și ara ogorul și a-și păzi turmele cu măciuca la brâu și cu arcul în spinare, ageri, sprinteni, neobosiți, un popor de zmei: și această țară este fără de stăpân!

— Cum, fără de stăpân, intrerupse Ștefan: în Moldova domnește moșul nostru Sas, sub ascultarea Crăiei Ungurești; peste Siret țara este stăpânită de Bărlăkleni și de Leșeni, iar peste Prut sunt Codrenii dela Kigheciu, apoi Hotinenii, Orheiienii și Lăpușnenii, toți de sine stătători.

— Toemai fiind că fiecare din aceste țărișoare este stăpână pe ea, zic eu că întregimea lor este fără de stăpân, răspunse Bogdan. Acel ce va izbuti să pue mâna pe Moldova, alungând pe nemernicul Sas, și să întrunească sub ascultarea lui puterile răzlete ale Românilor dela Tutova, dela Prut și dela Nistru, acela va fi în stare să fie piept Craiului unguresc când el se ve încerca să recucerească Moldova. El va fi pus temelie unei Domnii ce cu vremea este

scopurile. Ei sunt particulariști (oameni numai pentru ei) născuți; ei s'au simțit numai ca Sași. Că sunt Germani, veniă numai în rândul al doilea. Și astăzi sunt aceiași particulariști, ei nu pot trăi fără să aibă un mare cârnaț săsească extra și se cred centrul statului ungar.

Acestea au trecut! Titlul acestei broșuri acuzătoare „Maghiarii și Sașii” e cu totul greșit. Nu se pot pune 200,000 de Sași în fața unui popor de 10 milioane*) de Maghiari. Aceasta dovedește lipsă de bun simț și miroase a fudulie. Titlul broșurii ar putea fi numai „Maghiarii și Germanii”.

Nu se cade a veni în timpul de-acum iară cu vâlcăreala particularistă săsească. Pe noi nu ne doare de Sași, ci ne pare rău de pierderea ce am suferit-o prin darea înapoi a limbii germane în Ungaria întreagă pe toate terenele.***) Iar accentuarea neîntreruptă a însănătății Sașilor pentru maghiarime a ajuns să fie copilărească. Dacă Sașii vor să fie Germani, apoi să fie pe deplin. Numai pe calea aceasta există un viitor pentru ei. A umblă să crezi din nou o chestiune numai săsească în Ungaria, nu se mai poate.

Politicele săsești oficiale, care e de ani de zile în tabăra guvernamentală și lasă de obicei pe Români să reprezinte pe celelalte două milioane de Germani, credem că n'o să-i prea placă broșura aceasta.

Stiri politice din străinătate

Războiul italo-turc. De pe câmpul de războiu nimic mai de seamă nou. S'au mai ciocnit trupe mai mici de câteva ori, s'au retras trupele turco-arabe, într'o zi au fost înșelați 300 de soldați italieni să se ia după Arabi, dar au fost atrași într'o cursă și prinși cu toții.

Mai interesantă a fost neînțelegerea între Franța și Italia, pentru că aceasta a oprit un vapor francez, pe care se aflau niște Turci. După legile internaționale (cari sunt pentru toate națiunile), în timp de războiu statele, cari se războiesc, au dreptul să cerceteze și vapoare, cari ar fi ale altor state, nu cumva acestea să tran-

*) Adevărat vre-o 8 1/2. — Red. „F. P.”.

**) În Ungaria sunt cel puțin 2 1/2 milioane Germani, între cari abia 200 de mii Sași, ceilalți Șvabi și alte seminiții germane.

menită a fi Crăiie, unde Românii din această parte a munților vor găsi purirea ajutor, care va fi reazimul firesc al neamului nostru obijduit și de unde... cine știe? poate că va porni odată mișcarea menită a sfărâma lanțurile României asuprite, curățind de Unguri hotarul locuit de ea!

— Te-am înțeles, strigă Ștefan voios, vrei să faci peste munții noștri ceea ce au făcut Basarabii dela Făgăraș,*) vrei să întemeiezi o nouă Domnie românească!

— Vreau să fac mai mult, răspunse Bogdan. Basarabii au înființat o Domnie românească fără a îndrăzni să se lepede de stăpânirea Ungurului: ei au mai împodobit coroana Craiului cu o floare nouă. Eu, vreau să întemeiez o Domnie de sine stătătoare, al cărui sămbure va fi o floare ce o voi zmulge din coroana lui Lajos: Moldova.

Și eu, zise Ștefan, plecând genunchiul

*) Radu Negru, care a întemeiat Muntenia. Urmașii lui cei dintâi au recunoscut pe regele Ungariei ca mai mare.

sporteze arme, munițiuni sau chiar soldați dușmani. Cercetarea aceasta trebuie să se facă cu rândueală.

Acum de curând, niște vapoare italienești au oprit un vapor francez, pe care erau și 29 de Turci. Aceștia au fost făcuți prizonieri de către Italiani. Guvernul francez s'a supărat foc pe Italia, pentru arestarea acestora, căci toți erau medici și ajutoare de medici, de cari nici în vreme de războiu nu e ertat să se atingă nimeni. O parte din flota franceză eră să plece înspre Italia, ca să o amenințe, când în sfârșit guvernul italian a dat drumul celor 29 de Turci.

Turcia. Tot mai mult se înmulțesc semnele, că în primăvara aceasta vor fi multe turburări în împărăția turcească. La consulul austro-ungar din Scodra (Scutari) au venit mai mulți fruntași albanezi, cari izspus următoarele:

„Noi observăm, că prietenia noastră cu Muntenegru nu place Austriei.

Ca să ne apărăm cinstea și drepturile am fost nevoiți să cerem ajutorul Muntenegrului, deoarece Austria rămăsese neajutoare față de rugămintele noastre. Măritămintă Muntenegrenilor astăzi noi surzăm stăpânii a 20 mii arme și putem din nou să punem la rând afacerea albaneză în fața guvernelor europene.

Cu toate astea ne amintim de bizniserile Austriei și de aceea credința noastră nu s'a micșorat față de ea, deși politica austriacă n'a fost bună față de lupta noastră.

Acum rugăm pe reprezentantul Austriei să întrebe la Viena, cum se va purta guvernul austriac față de revoluția, ce va începe la primăvară. Putem nădăjdi pe Austria, ca să silim pe Turci să se deplinească făgăduelile din anul trecut? În tot cazul să nu se creadă că revoluția în anul acesta va fi așa de ușor înăbușată după cum a fost aceea din 1911.

Anul trecut am avut numai câteva sute de puști, apoi ciocnirile pe cari le-am avut cu armata ne-au făcut să învățăm care este tactica (socoteala) turcească și să ne cunoaștem mai bine dușmanii. Afară de aceasta, primăvara aceasta vom avea în rândurile noastre pe toți soldații turci nemurimăți de soarta lor sub conducerea guvernului de azi”.

dinaintea Voevodului, cel deântăiu supus acestei Domnii, îți jur credință neștrăibată și orbească ascultare, cerându-ți încă în lupta ce o începi locul cel mai premejdios să fie de drept al meu.

— Lupta va fi grea și lungă-zise Bogdan, ridicându-l, primejdii vor fi multe mari iar cererea ți-o pot îndeplini îndată dar șezi căci avem multe de vorbit.

Gândul de a întemeia o Domnie românească peste munți s'a născut în mine prilejul războiului care l-am purtat aceluși cu Tătarii, când i-a învins pe Siret voevod Laț, războiu la care ai luat parte, în care ai fost atât de greu rănit și în urma căruia ai avut nenorocirea să pierzi pe logodnita, răpită de Tătari. De atunci mi-am mărit țelul cu stăruință și astăzi am oplină încredere, că anul viitor va vedea izbăvirea mea, deși mai sunt greutăți de învins. Sas, Voevodul Moldovei, cu drept cuvânt urit și disprețuit de obștăneșii și a locuitorilor Moldovei, com de avere, el seacă, fără cruțare, toată

Literatură și știință

Observări dela sate

— In formă de poezii populare. —

— „Asta-i un om buclucaș“,
Vor zice cei din oraș.
Cetitorii dela sate
S'or întreba, — unii poate:
„Cum de-acestui om pe plac
Oamenii nici când nu-i fac?
Căci mereu se tânguiește
Și într'una se jelește:
Ba că oamenii sunt răi,
Ba că nu ajuți pe-ai tăi.
Azi se plânge c'a murit
Dragostea pentru cetit;
Măne spune, cu năcaz,
Că-s răi tinerii de az,
Că n'ascult' de cei bătrâni;
Ba că suntem cam păgâni,
Am uitat pe Dumnezeu;
Prăpădim ce-avem mereu;
Ba că una, ba că altă,
Pentru toate el ne ciartă.“

— Dacă mulți așa gândiți,
Apoi cu toții greșiți.
Căci tot ceea ce am scris
E aievea, nu e vis.
Și toate s'au întâmplat
Chiar cum eu le-am arătat.
C'am văzut și multe bune
Cred c'o știți, făr' a v'o spune.
Dar a lăuda ce-i bine,
Cred c'o știe ori și cine;
Nici n'așteaptă, — fără mine
Se laudă el de sine.

Binele și ce-i frumos
Toți îl primim bucuroși.
Și par'că ne veselim,
Când de bine auzim.
Dar zău, ne întristăm tare,
Când vedem răul cel mare.
Căci răul azi se lipește,
Și în loc să scadă, — crește;
El s'acață azi ca scaiul,
Fie subțire ca paiul.
De nu-l tai se'ngroașe foarte
Și ne-aduce pe cap moarte.
Deci iertați, dacă și az

șvoarele de bogăție a țarei punând dări
preste dări; la dânsul judecățile nu sunt
decât un mijloc de înavușire, dreptatea
fiind a aceluia ce aduce ploconul cel mai de
preț. Adesea el a răpit averi sub cuvintele
cele mai ușurate.

Văzând ura ce o au Moldovenii pentru
el și temându-se de isbucnirea ei, s'a dat
cu totul în brațele Ungurilor. Slugarnic și
lingușitor cătră ei, le împlinește poftele,
ce zic, le ghicește, căci până acuma a mă-
rit de trei ori, dela sine, și fără ca ei să
fi cerut, birul ce-l dă țara Craiului. El nu
este un Domnitor român, ci un diregător
unguresc. (Va urma).

„Foaia Poporului“ cu numărul se
află de vânzare în Sibiu — în tot decur-
sul săptămânei — la Administrația foii,
strada Măcelarilor Nr. 12, precum și în
trafica și prăvălia de ziare L. v. Németh
în strada Turnului (Saggasse) Nr. 12, iar
pentru partea de sus a orașului în trafica
și prăvălia de ziare H. Frank, strada Cis-
nădiei Nr. 36.

Vă fac un pic de năcaz.
Căci nici eu n'am încătrău,
Dacă'n cale iasă-un rău.
El e vina, — nu sunt eu.
De ce iasă 'n drumul meu?

Și par'că l'am căutat
Ieri în tren când m'am urcat.
(Aci îmi spun sărăcia,
Că'n vagon de clas'a treia.)
Cam guraliv dela fire,
(Asta-i o nenorocire),
Prind vorbă cu-'n om de-al nost.
(Nu vă spun de unde-a fost.)
Erau mai mulți dintr'un sat,
Dintr'un sat mai depărtat;
Spune-au că merg să muncească,
Ceva să agonisească.
Am vorbit de câte'n lume;
Știți, ca omu-'n toane bune.
Dar păcatul m'a 'ndemnat
Și m'a pus, de-am întrebat
De preot și 'nvățător:
Cum o duc în satul lor?

Și par'că le-aș fi dat foc,
Nu-și aflau stare și loc.
Și-a'nceput a-i ponegri
Și cu tină a-i stropi:
Unu-i rău, că dă pe domnul,
Celuilalt îi place somnul,
Unul prea mult îi sfădește,
Celalalt îi sărăcește;
Ba că asta, ba că aia,
Mereu își băteau potaia;
Iar eu stăteam ca pe spini,
Căci rade-au niște străini.
El mână moara în sec,
Eu credeam că mă înec,
Auzind cum dă cu zor
În preot și 'nvățător.

Și-acum să gatam povestea,
Ca să nu ne meargă vestea.
După cât am înțeles
Și din vorbe am cules:
Omul era un mișel,
Cu sufletul negru'n el;
Popa-i rău, se înțelege,
Că'n comitet nu-l alege;
Dascălul era tâlharul,
Că i-s'a mărit salariul.

Acum spuneți, oameni buni:
Nu-s de casa de nebuni
Oameni, cari în felul lui
Fac rușine satului?
El credca, că ne-apucăm
Cu toții să-l laudăm,
Ca și când acum din gură
Ar vorbi el o bravură.
Nu știa oar' dumnealui
Că'n fața străinului,
Te ridici mai mult atunci.
Când veste bună aduci
De preot și 'nvățător?
Atunci toți în gândul lor
Zic: „Asta e un om cuminte,
Dornic de-a da înainte“.
Oar' nu vedea dumnealui
Cât de bin' vecinului
Îi stătea, când îl muștra
Și pe preot apăra?
Știut-a cu cin' vorbește
Și cătră cine pârăște?
Știut-a c'a lui purtare
Va merge în lumea mare?
Și fiindcă n'a știut
Mai bine ar fi tăcut.
— De nu știi cu cin' vorbești,
Ingrabă te păcălești.

Invățătura ar fi:
Nu huli, nu clăveți
Pe preoți și 'nvățători
Și pe alți conducători.
Căci te judecă pe tine
De un om rău, ori și cine.
Iar a doua: Nu-i cu cale,
Să-ți spui părerile tale,
Unui om ce nu-l cumoști,
Căci iute te păcălești,
Și ușor cazi în rușine:
— Deci înghite, că-i mai bine!

Petrea Dascălul.

Scrisori dela sate.

Dorite nepoate!

Suntem în carnaval sau cășlegi. S'au
inceput petrecerile și ospețele.

Cășlegile sunt timpul ospețelor sau
nuntelor, cum le mai zic pe unele locuri.
Și noi Românii avem de totului frumoase
datini cu ocaziunea ținerii ospețelor.

Mireasa și mirele sau înălțatul îm-
părat și înălțata împărăteasă să bucură de
cea mai mare cinste ce i-se poate da. Che-
mătorii, fetele de nun și starostele cu ora-
țiile lor, ne fac să ne gândim la vremile
vechi și să suspinăm una; ne fac să râ-
dem și câte odată să mai scăpăm și câte o
lacrimă. — Dar de acestea să pot însufleși
numai cee-i ce le pricep rostul — sătenii.
Orașenii nu prea știu de acestea.

Vin apoi nuntașii la rând, cu chiuitu-
rile lor, de roscolesc întreg satul, când
pișcă cu câte una pe mireasă:

Uiu-iu pe dealul gol,
Că mireasa n'are țol.
Da i-a face mirele,
Dac'o tunde cănele.

Apoi laudând pe mireasă și hulind
și mai rău pe mire:

Frunză verde de pe coastă,
Frumoasă-i mireasa noastră.
Frunză verde de pe râț,
Nici mirele nu-i urât;
Numai un pic cam buzat
C'a suflat mult în păsat.

Se'nțelege, că auzind lărnuind pe drum,
ies oamenii de prin case, ca să vază nunta.
Pe aceștia îi frige iar vr'unul cu:

Merge-ți în casă muierii,
Bată-vă ziua de ieri,
Și vă spălați vasele,
Că le-or linge mâțele.

Cu un cuvânt tot veselie și iar vese-
lie. Să tot trăiești în cășlegi. Lucru nu
este mult, trai bun este, căci cârnații și
coastele sunt în podul casei. Mânci și-ți
petreci.

Apoi cine a mai văzut petrecere fără
beutură? De asta este cu astfel de oca-
ziuni din destul. Ba e prea multă. S'au
dedat oamenii noștri a bea vinarsul ca ppa:
dela om bătrân până la copil mic. Și asta
nu-i bine.

Săracul face pe datorie toate ca și
găzducul. Asta iar nu-i bine. Să facă tot
omul după putință, iar beutura să n'o gu-
ste copiii și tinerii noștri. Asta am vrea-o.

Sunt și obiceiuri frumoase, dar să mai
slăbim un pic din beutura și fudulie în
haine, că prea prădăm banii înzădar. Să
bem beutura: câte un păhar sau două
de vin, dar nu cu litra și feria.

Am înțeles că pe unele locuri beutura
— mai totdeauna rachi — cu ocaziunea
ospețelor, o mănăcă din blid cu lingura,
prost obicei. Să vede că pe acolo n'avem

conducători cari să-și împlinescă chemarea. Doar n'am decăzut noi așa de tare, în păcatul beției, de nu ni-e destul să bem cu glaja, fără să-l mâncăm cu lingura!? Ar fi prea mult!

E vorba ca să luminăm odată poporul, să știe deschilini (deosebi) binele de rău, ca să nu fim de răsul lumii.

Nu-i vorbă, vedem noi destul de bine, că și la alte popoară e în multe părți tot cam așa, dar am vrea ca poporul nostru să fie mai treaz, mai bun și mai ferit de rele. Nu-i bine să se incuibe în dașunile noastre curate, pline de religiozitate, de giume nevinovate, -- nici un fel de datină rea, care ar fi spre paguba noastră. Să ne ferim de astea ca de foc!

Și cine trebuie să fie și în aceste cazuri la culmea chemării sale? Preotul și învățătorul, -- ei au să-l apere de tot ce-i rău.

Cred că m'ai înțeles pe deplin, dorite nepoate!? Să ne vedem cu bine:

Dascălul Chîmu.

Glume și snoave.

A. — Cine e mai mulțumit, celce are o sută de mii de coroane ori celce are 12 copii?

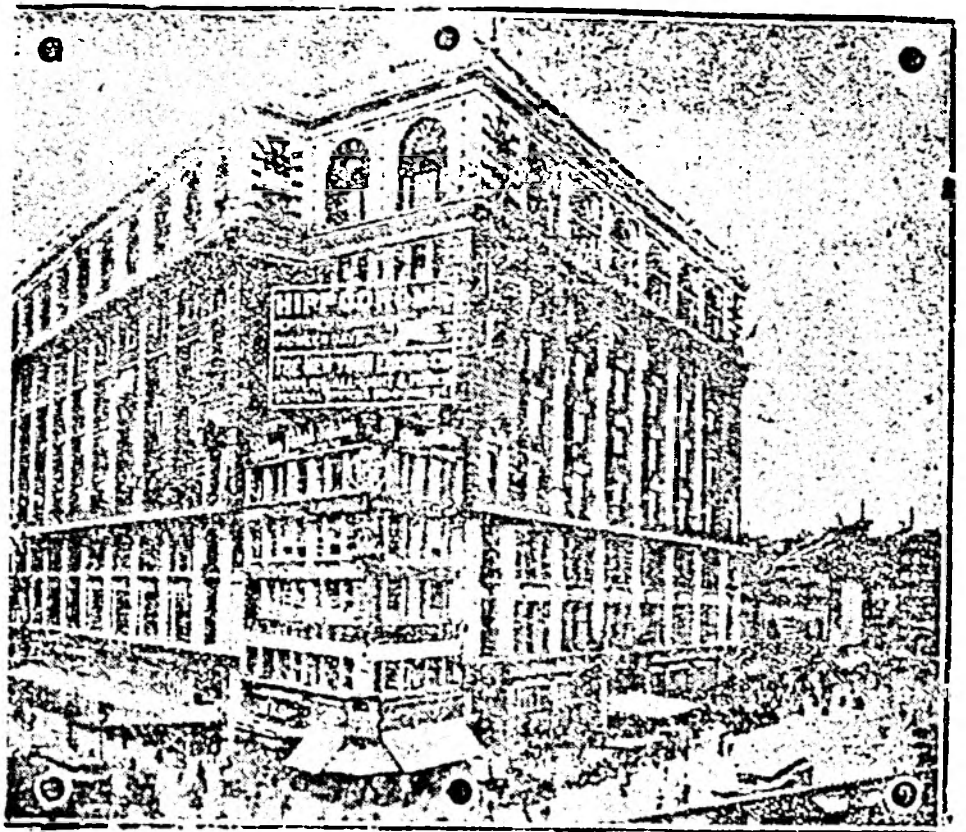
B. — Celce are 100 de mii de coroane.

B. — Celce are 100 de mii de coroane, de mii de coroane, ar vrea să aibă și mai mult, pe când cel cu 12 copii nu vrea mai mulți.

Soacra: Cred, că de voiți câștiga procesul pentru moșia frate-meu, aș muri de bucurie.

Glănerle: Să dea Dumnezeu să-l câștigi!

Cel mai scump „colț” din lume.

Ce minuni de case se zidesc prin America, s'a spus de multe ori. Ba mulți vor fi văzut și în chipuri astfel de case, cari te fac aproape a crede, că cei ce le-au zidit, au voit să se urce până în nori.

Dar din ce cauza zidesc oamenii astfel de case înalte? Cauza principală este scumpirea pământului și lipsa locurilor de zidit în orașe. Iar cine are o casă la poziție bună într'un oraș, se ține la preț. Aceasta ne-o dovedește și cazul următor:

În New-York, la colțul străzii Broadway, se afla o căscioară mică. În jurul ei -- atât în dreapta cât și în stînga -- un negustor bogat a ridicat un mare bazar (pravălie cu tot felul de mărfuri). Dar îi

stătea grozav de rău în cale căscioara cea mică, care strica toată fața marelui palat. De aceea negustorul cel bogat a îmbiat proprietarului căscioarei un milion de dolari (aproape cinci milioane de coroane), numai ca să-i vînda lui acest „colț”, care altcum îi „face de rușine” palatul lui cel mare. Așa un preț încă nu s'a dat până acum uicării în lume, pe o casă atât de mică.

Accasta căscioară se vede în mijlocul chipului de sus. Ea încă e destul de frumoasă, dar nu e nici jumătate așa de înaltă ca palatul din dreapta și stînga ei. Deasupra acestei case mici se văd o seamă de firme și table pentru reclamă.

De pe câmpul de luptă din Tripolitania.

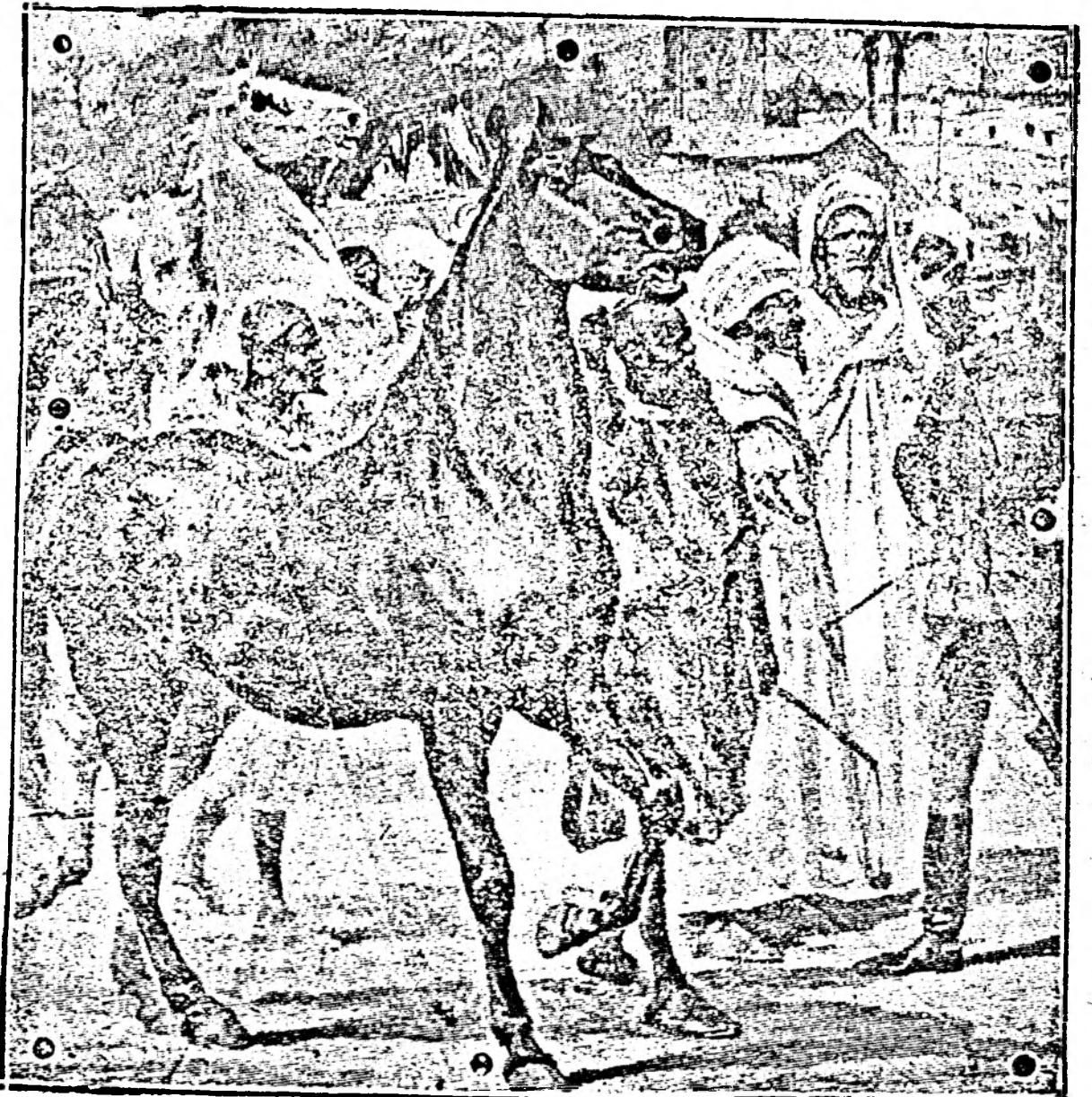
Turcii și Arabii din Tripolitania se folosesc de tot felul de mijloace în lupta contra Italianilor. Dar nu mai puțin și Italianii fac diferite încercări. Așa de pildă, în timpul din urmă Italianii au început a ataca pe Arabii cu căni. Ei au adecă niște căni anume dresați, pe cari îi asumă asupra Turcilor și a Arabilor.

De un alt mijloc ciudat s'au folosit Arabii contra Italianilor. Ei au îmbiat de curând unor ofițeri italieni niște cai foarte frumoși spre cumpărare. Ba Arabii au cerut pe cai un preț aproape de nimic, astfel că Italianii, prin cumpărarea cailor, credeau că cine știe ce lucru mare au dobândit. Arabii s'au și șters din lagărul ofițerilor, îndată ce și-au vândut caii.

Ofițerii italieni nu s'au putut rabda însă, ca să nu facă o preumblare călare pe acești cai frumoși. Dar acum ce se întâmplă? Caii, cari au fost preparați și unși cu niște materie, au luat drumul spre lagărul Turcilor, și nici un ofițer italian nu era în stare să-și oprească calul. Iar dacă ofițerii italieni n'ar fi ajuns la gândul, ca să-și punte caii de călare, ei (ofițerii) desigur că ajungeau pe mâna dușmanului.

Chipul nostru de sus ne arată momentul, când ofițerii italieni se târguesc cu Arabii asupra prețului cailor.

Multe lucruri ciudate au ieșit la iveală de când cu războiul dintre Italiani și Turci. Și cine știe când se vor sfârși!

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 1 Februarie

Pertractarea recursului alegerii dela Orăștie. Marți în săptămâna aceasta s'a început înaintea Curții de Casație (Curia) din Budapesta, pertractarea recursului înaintat de alegătorii români în contra alegerii dela Orăștie. Desbateră a finut și Miercuri toată ziua. În numele alegătorilor români s'a prezentat la pertractare dl **Dr. Aurel Vlad.** După cum se știe, dl Vlad a fost la alegerea de deputat candidatul Românilor, dar n'a reușit în urma abuzurilor săvârșite de către partizanii lui Farkas. Apărătorul lui Farkas e avocatul **Dr. Tetérteni.** După cât se știe până acum, mulți martori români au fost respinși. Pertractarea durează. Până azi, Joi, nu se știe rezultatul final.

O să avem din nou ocazie a vedea dreptatea ungurească....

Congregația comitatului Sibiu. Pe Luni în 5 Februarie st. n. e convocată adunarea generală ordinară de iarnă a congregației din comitatul Sibiuului. În aceeași zi la oarele 8 dimineața va avea loc întrunirea obicinuită a membrilor români în localul casinei române din Sibiu (strada Măcelarilor 45).

Cătră cetitori. Aducem la cunoștința acelor, cari încă nu și-au reînnoit abonamentul pe anul 1912, că acesta e cel din urmă număr, care se mai trimite la adresa lor.

Rugăm deci pe toți aceia, cari n'au plătit încă foaia pe anul acesta, cu să trimită prețul de grabă, ca astfel să nu fim siliți a le opri foaia cu numărul viitor.

Ocazie potrivită este, ca deodată cu reînnoirea abonamentului fiecare abonat să comande și Călimdarul Poporului, atât pentru el, cât și pentru oare-cari prieteni

DI Vasile Stroiescu, Băsrăbeanul binefacător, a dăruit societății studenților români din Budapesta **Petru Maior,** care tocmai se pregătește să-și serbeze jubileul de 50 de ani dela înființare, suma de una mie coroane, cari să fie împărțite între zece studenți români vrednici de acest ajutor.

Din Călimdarul Poporului s'au petrecut multe mii de exemplare, ceace dovedește cât e de bun. Nici nu mai avem multe călimdare, de aceea să grăbească fiecare a-l cumpăra, până mai este. Prețul lui e grozav de ieftin, în comparație cu cuprinsul Călimdarului. Un exemplar costă 40 bani, trimis prin poștă 45 bani. (Cei ce comandă mai multe exemplare și le plătesc înainte, capătă rabat mai mare ca aceia, cari le plătesc după vânzare. Cetește cele scrise la pagina 10.

Sfătuim și pe aceia, cari și-au cumpărat deja un alt călimdar, ca să nu întrelase a cumpăra și „Călimdarul Poporului“. Cuprinsul lui, care se află publicat la alt loc al foii, dovedește că ori-cui îi poate fi de mare folos. Acest călimdar conține o seanză de articole folositoare, apoi o mulțime de clișuri, poezii și tablouri foarte frumoase. Partea calendaristică și târgurile de fard încă sunt schimbate, completate și rănăuite din nou.

† **Miron Călinescu,** arhimandrit, unul dintre cei mai învățați preoți ai Bucovinei, a murit Luni, la 9 Ianuarie a. cor. în Cernăuți, în vârstă de 75 ani.

Pentru abonații cei noi. *Tuturor acelor, cari n'au primit numărul 52 din foate, le facem cunoscut, că dacă dorește a avea începutul romanului „Cu paloșul“ — ce se începe în acel număr — să ne scrie. La dorință trimitem bucuros numărul 52, ca astfel ori cine ar dori, să poată avea și păstra acest roman dela început. De alt-cum recomandăm tuturor abonaților noștri, ca să păstreze foile cu acest roman.*

Numărul 1, 2, 3 și 4 din anul acesta, de sine înfeles, că se trimite la toți abonații cei noi.

Călimdarul de părete, care s'a trimis ca **Dar de Crăciun** tuturor abonaților vechi ai foii noastre, — îl primesc și abonații cei noi, îndată după sosirea banilor pentru foate.

Soartea lui Budac. Marți în săptămâna aceasta s'a vestit în Sibiu, că faimosul Budac, capul bandeii de hoți, care de atâta vreme pusese în ferbere întreagă Țara Oltului, — a fost ucis de jandarmi în Streza-Cârțișoara. El venise în comună, — după cum se spune — ca să-și cerceteze unele rudeni.

În legătură cu aceasta știre mai aflăm următoarele amănunte: Budac se afla Luni seara într-o cărcimă din Streza-Cârțișoara, unde își petrecea. Niște locuitori din comună au înștiințat jandarmeria despre aceasta. Cătră miezul nopții a sosit deja patrula de jandarmi. Observând Budac pe jandarmi, numai decât el și-a luat o pușcă în mână și a dat să fugă afară, ca să scape. Dar jandarmii i-au ținut calea. Atunci Budac a voit să ridice pușca spre a o descărca asupra jandarmilor. Aceștia s'au grăbit însă a-l împiedeca, prin aceea, că unul dintre jandarmi a tras un glonț asupra lui. Numai decât Budac a căzut la pământ, iar pe la 3 oare de cătră ziua a murit. Încă Marți a eșit la fața locului o comisiune, care să cerceteze, dacă jandarmii — la folosirea armei — au observat sau ba toate regulile prescrise când sunt siliți a pușca asupra cuiva? Tot în ziua aceasta a mers la fața locului și un jude dela tribunalul din Brașov.

Iată soartea hoțului!

Revoluția în China. După știrile mai noi, revoluționarii s'au hotărât a porni cu cea mai mare asprime, pentru a pune odată capăt stărilor de acim. Ei au promis împărătesei o reuță (leafă anuală) de 12 milioane mărci (o marcă are 60 creștari), dacă se va mulțumi de tron de bunăvoie. Mai zilele trecute casa domnițoare — silită de împrejurări — și-a fost dat odată abdicerea de tron, ba se vestise din partea revoluționarilor chiar și formarea republicei. Dar mai învindu-se ceva speranță, casa domnițoare acum neagă totul. Cu toate acestea o parte mare din armata împărătească a trecut pe partea răsculaților. Pe ziua de 31 Ianuarie revoluționarii au așteptat răspunsul împărătesei, cu privire la mulțumirea de tron. Dacă ea nu se mulțumi, atunci 20 de mii de oameni, cari stau aproape de orașul Peking, vor pleca ca să ocupe acest oraș, unde e reședința casei domnițoare. În Peking, se zice, că s'a format un comitet secret al revoluționarilor, care să le ajute acestora, spre a ocupa orașul. Pentru descoperirea acestui comitet s'a pus un premiu de 100 mii mărci. O să vedem, ce se va mai întâmpla în zilele acestea!

Din nenorocirile gerului din urmă. Șase țărani din Chintău (comit. Clujului) plecaseră dela târgul de săptămână din Cluj pe jos spre casă. Viscolia tare și eră un ger cumplit. Aproape de satul lor au vrut să scurteze drumul și au luat-o preste câmp. În apropiere de movila de lângă sat, n'au mai putut da înainte. Numai unul a răzbit până'n sat, chemând oameni într'ajutor. Veniți la movilă, au găsit pe patru fără conștiință, aproape morți. De al cincilea n'au putut da. Numai după câteva zile l-au găsit postașul, înghețat în zăpadă.

Cununii. D-șoara **Paraschița I. Salomie** din Vale și dl **Constantin Ivan** (Pitești, România) și-au sărbăt cununia lor religioasă Duminecă în 15 Ianuarie v. c. în biserica gr.-or. din Vale.

— D-șoara **Maria Comșa și Ioan Stănișor** își sărbează cununia Duminecă în 22 Ian. v. c. în biserica cea mare din Săliște.

— D-șoara **Maria Miclăușiu** din Tilișca și dl **Ilie D. Ivan** din Săliște și-au sărbăt cununia lor Duminecă în 15/28 Ianuarie 1912, în biserica gr.-or. din Tilișca.

— D-șoara **Marina Stănișor și Ioan Teodor** își sărbează cununia lor religioasă Duminecă în 22 Ianuarie v. în biserica cea mare din Săliște.

— D-șoara **Marioara Măgean și dl Dumitru Roșca** și-au sărbăt cununia lor Duminecă în 28 Ianuarie n. în biserica cea mare din Săliște.

— D-șoara **Maria Hoadrea** din Vale și **Ioan Popa** din Săliște și-au sărbăt cununia lor religioasă Duminecă în 15 Ianuarie v. în biserica gr.-or. din Vale.

— D-șoara **Paraschița Bârșan și dl Ioan Petrușiu** își sărbează cununia lor religioasă Duminecă în 22 Ianuarie st. v. 1912, în biserica cea mare din Săliște.

Rectificare. Primit spre publicare următoarele rânduri: La recenziunea asupra concertului Reuniunii meseriașilor din Sibiu, apărută în N-rul trecut al „Foi Poporului“, despre executarea frumoasei compoziții a dlui A. Bena „Măestri și plugari“ s'a spus între altele și pasagiul: „Și ar fi făcut o impresie mult mai favorabilă, dacă ar fi fost executată cu mai multă grijă și tact; dacă s'ar fi dat silință a se pătrunde mai bine, atât textul cât și melodia, iar prin un șir de probe mai numeroase să poată contopi individualitatea cântăreților cu sentimentul poetic și artistic din ea în așa măsură, ca să exprime cu acurateță, ceace cântarea pretinde, — iar ascultătorii cu atât mai vărtos“.

Cu afirmațiunile aceste dl recenzent „Știe tot“ dovedește că „știe foarte puțin“ sau să face a nu ști.

O cântare compusă artistic, cum e și „Măestri și plugari“, reclamă fără indoială și o executare cât să poate de bună, pentru că altfel toată arta ei se reduce la zero. Cu aceasta afacere sunt de mult în curat.

Mă ating însă aserțiunile recenzen-tului, care după subscriere deși se pretinde a ști tot, nu spune adevărul. Iată pentru ce: Recunoaște, că executarea cântării a fost favorabilă, dar pretinde o executare și mai favorabilă. Da, cred și eu, dar cu un alt cor, nu cu un cor, care, după existența sa, deși ar fi să fie vechiu, e tot în pargă: deoarece coriștii mai bătrâni, dela cari ar putea învăța și cei tineri nu numai să cânte, dar și cum să se poarte în aseme-

nea reuniuni, să retrag dela probe cu totul, încât abia rămân printre tineri câte 3—4, cum au făcut și acum.

Astfel corul e compus numai din elemente tinere, cari prea puțin își înțeleg rostul adevărat și cari se disting prin o cercetare foarte neregulată a probelor de cântări, așa că totdeauna am fost nevoiți a apela la sprijinul elevilor din seminar.

Aceste și alte neajunsuri trebuia — și era dator chiar — să le spună dl „Știe tot“, nu lucruri, cari mă ating pe mine personal. Pentru că eu: *grijă, tact, pătrundere în textul și melodia cântării și probe de cântări*, am ținut din abundență, așa că ceice au vrut să învețe, au avut destulă ocazie.

Conștientșositatea, cu care imi implinesc greaua sarcină de dirigent al acestui cor, m'a îndemnat să fac aceasta rectificare și să rog pe dl recenzent, ca altă dată să nu mai exagereze lucruri pe cari nu le cunoaște și nu le știe aprecia obiectiv, din această cauză. *Candid Popa*, dirigentul corului Reuniunii meseriașilor din Sibiu.

Nota Redacției. Am publicat în întregime rectificarea dlui Candid Popa, care, — dacă astfel stau lucrurile — a fost cam aspru criticat de dl „Știe tot“. Cât pentru publicarea recenziei, mărturisim, că aceea a fost scrisă de o persoană afară de redacția foii, dar care se interesează de meseriașii sibieni. Iar noi dând loc celor scrise, am fost în bună credință, că se face o critică absolut obiectivă, — pe când, în urma celor spuse de dl Popa reiese, că dl recenzent n'a ținut seamă de toate împrejurările, ceace noi de altcum așteptăm și *prelindem chiar* dela toți ceice scriu vredată ceva la foaia noastră.

Pe de altă parte ne place a crede, că constatările dlui dirigent Popa vor îndemna pe membrii corului, cum și pe acei meseriași, cari încă nu sunt coriști, — dar ar putea și *ar trebui* să fie, — ca să se pună cu toții și să ajute la formarea unui cormare și puternic numai ca acela. Lucrându-se așa, în viitor credem că nu se vor mai face apoi astfel de recenzii neplăcute pentru dl dirigent; nici nu se va mai simți lipsa, ca dirigentul corului să facă constatări foarte puțin măgulitoare pentru o parte a meseriașilor noștri.

Vice-maiori. O gazeta din Viena aduce știrca, că anul acesta se va înființa un nou grad ofițeresc, anume cel de *vice-maior* sau mai bine zis *locotenent-maior*, care va fi între căpitan și maior. Pe când un căpitan are după 12 ani de capitanie 4000 cor., vice-maiorul va avea 4400 cor. Ieafa pe an. Lt.-maiori vor fi făcuți capitani, cari au servit vre-o opt ani în companie (la front). Așa că de-aici încolo vor fi următoarele grade de ofițeri: sublocotenent (lăitnant), locotenent (oberlăitnant), căpitan, locotenent-maior, maior, locotenent-colonel (obârslăitnant), colonel (obășter), general de brigadă, general de divizie, general de corp, mareșal.

Dela postă. Incepând cu 1 Februarie, la oficiile telegrafice din orașele mai mari se vor primi între orele 8 și 12 noaptea epistole-telegrame. Acestea se trimit încă în decursul nopții la locul adresat și se impart în dimineața următoare. Pentru un cuvânt din aceste scrisori se plătesc doi bani, dar pentru fiecare scrisoare cel puțin 60 de bani. În fruntea acestor scrisori trebuie să se pună literele T. L.

Din Cristian (lângă Sibiu) ni se scrie: Câțiva oameni de inimă din Cristian, dornici de a-și arăta simțământul datorinței față de progresul cultural al neamului nostru, au aranjat în sara de 28 Ianuarie n. a. c. o producțiune teatrală împreună cu joc. Acestor oameni — deși pe lângă un program modest — le-a succes a câștiga publicului o adevărată recreare sufletească și a-l îndestuli.

Un tânăr învățator ne-a dat ocaziunea să simțim farmecul melodiilor cântărilor vechi din România intercalate în textul monologului „Barbu Lăutarul“. Altul, prin predarea foarte bine a rolei lui Porfir din pieza „Pictorul fără voie“, a arătat în mod succes umorul sănătos al țaranului român. Iar diletanții: Izidor Dopp, Ștefan Pan, V. Bălan, Gh. Ghișoiu, Paștiu Băra, Ana Muntean, Oana Răduț, A. Cașir, E. Cont, P. Manciu, Gl. Voic, Gavrilă Crișan și M. Voic au predat cu dibăcie rara frumusețe operelor: „Pictorul fără voie“, „Tinerețe, nebunețe“, „Bărbatul și murea“, „Barbu Lăutarul“ și despre „Buna înțelegere“, în care s'au produs M. Moldovan, A. Anghel și M. Morariu. După reprezentatie s'a incins un șir de jocuri insufletitoare românești, în cari cu tot dreptul am auzit strigătul: „Dupa jocul românesc, Stăngu-ma și mă topesc“.

Cristianean.

A III-a adunare generală ordinară a Reuniunii de înmormântare din districtul protopopesc gr. cat. al Sibiului, conform convocătorului publicat în foile române, s'a ținut Duminică în 28 Ianuarie în localul școlii populare gr. cat. din Sibiu. Inițiată pe baza statutelor aprobate de ministrul de interne abia în 6 Iunie 1909, reuniunea această așezată pe temelii mai largi, cum vor dovedi cifrele de mai jos, în timp mai puțin de 3 ani, prin stăruințele conducătorilor a devenit de fapt o instituție respectabilă și de importanță economică deosebită în districtul Sibiului.

Tocmai din punctul acesta de vedere, cred că nu va fi fără interes să spun câteva cuvinte despre mersul și dezvoltarea acestei reuniuni și pentru publicul mare, lăsând să vorbească cifrele raci.

Reuniunea funcționează de prezent cu trei secții, și e pe cale de a se înființa și o a patra secție. Numărul membrilor cu sfârșitul anului 1911 a fost de 1079. La intratele și eșitele anului 1911 găsim cifra respectabilă de cor. 11,477.41. Cazuri de moarte s'au ivit în decursul anului 1911 în sinul reuniunii în total 70, după cari s'au plătit moștenitorilor legali ai membrilor răposati considerabila sumă de cor. 7649.50 drept ajutoare statutare. Reuniunea dispunea cu 31 Decembrie 1911 de un fond de ajutorare de cor. 5432.64 și de un fond de rezervă de cor. 647.10, plasate la institutele „Albina“ și „Patria“. Dacă mai socotim aci și taxele restante cu finea anului 1911, dar încassate în parte considerabila de atunci încoace, averea reuniunii în mai puțin de 3 ani atinge cifra de peste 10,000 coroane.

Iată o *cooperativa*, care onorează pe cei-ce au înființat-o și pe cei-ce conlucră la prosperarea ei, și care pe lângă puțină contribuție materială este un izvor nesecat de ajutorință pentru fiii poporului nostru în cele mai grele momente! Se adeverește cu deosebire la reuniuni de acestea vorba aceea: „strop cu strop fac al mărilor potop“.

Numai de s'ar pătrunde toți conducătorii satelor noastre, preoții și învățătorii, de importanța și binefacerile unei astfel de tovărășii și ar face să înțeleagă și masele mai largi ale poporului lucrul acesta.

În adunarea generală din vorbă s'au ales și respective reale funcționarii și membrii conziliului de direcțiune pe un nou period de 3 ani (1912—1914) în modul următor: director: dl Iuliu Bardosy, inspector școlar reg. în retragere; cassier: Romul Botezan, învățator în Sibiu; secretar: Pompiliu Simonetti, paroh în Rășinari; membri ai conziliului de direcțiune, cei-ce urmează aici în ordine alfabetică, anume: Dr. Lucian Balinț, Ioan Balu, Nicolae Balteș, Toma Banea, Nicolae Brașovean, Petru Hedu jun., Dr. Pompiliu Isacu, Aron Lupeanu, Șerban Marcu, Petru Mișingăr, Nicolae Nedelcu și protopopul Nicolae Togau.

Raportor.

Foamea în Rusia. După ce au murit zeci de mii de oameni de foame, guvernul rusesc s'a hotărât în sfârșit să dea grâu de 250 milioane coroane pentru ținuturile napăstuite de foamete. Câte milioane se vor fură din banii aceștia?

Se'ncălzise Românul! Săptămâna trecută, când fiecare om se grăbiă cu tot dinadinsul să ajunga mai iute lângă cuptorul cald, un sergent de stradă (vardist, polițist) din București vede pe unul Grigore Costescu făcând baie într'o gaură spartă în gheața Dâmboviței (râul, care curge prin mijlocul Bucureștilor). Nenea Grigore faceă iusa pe N'aude. Atunci cobori sergentul la el și-l scoase cu sala din gheață, căci era jumătate înghețat. Dus la spital, s'a văzut, că era afumat rău (beat tun). Ziceă, că i se făcuse prea cald, de aceea voia să ice o baie!

Prisionerii turci în Italia. Curând după începerea războiului italo-turc, vapoarele italiene au prins câteva vapoare mai mici turcești, pe cari erau soldați turci în drum spre Tripolis. Soldații au fost duși împreună cu ofițerii lor în Italia și închisi în cazarma cea mare din orașul Caserta. Se'ntelege, că Italianii se poartă cât se poate de bine cu soldații turci, cari capăta tot ce le trebuie pentru mâncare și țigări destule. Între prisionieri sunt și vre-o 70 de Greci. Aceștia erau soldați în armata turcă, dar fiind ticăloși au desertat în Muntenegru. Muntenegrinii i-au prins însă și i-au dat Italiei. Acești șaptezeci de oameni de nimic se lingusec mereu pe lângă Italianii, strigă: peara Turcia (patria lor!) și fac și alte necuviințe. Italianii însă îi desprețuesc, pentru că cinstit e numai dușmanul viteaz, nu fricosul și desertorul. Între soldații turci și greci au fost de câteva ori încăerări, de aceea Italianii i-au despărțit. — Știrile de mai de mult ale Italianilor, că Turcii se poartă rău cu soldații italieni prinși în războiu, nu sunt adevărate, căci s'au primit acum scrisori dela soldați italieni prisionieri, cari spun, că Turcii, atât soldații, cât și ofițerii lor, se poartă foarte frumos cu ei.

Nenorocire pe calea ferată. Din vina funcționarului dela gara din Brănești (pe linia București-Constanța), care a dat drumul unui tren de marfă din stație, cu toate că venia alt tren, s'au ciocnit cele două trenuri sfărâmandu-se o mulțime de vagoane. Doi frânari au rămas morți, alți 11 oameni de serviciu au fost greu răniți.

Un oraș fără poliție. Zilele trecute polițiștii din Șimleul Silvaniei s'au pus în grevă, pentru că magistratul nu le-a urcat salariul (leafa), care e numai de 45 coroane pe lună. Magistratul spune, că n'are bani, de aceea au cerut dela ministerul de interne, să trimită jandarmi.

Pajură batjocorită. Pe școala de stat din Sighetul Marmației e pajura Ungariei. Patru nopți de-arândul cineva a murdărit pajura aceea, iar în noaptea a cincia a luat-o jos. Până acum n'a fost descoperit făptuitorul.

Mulțămintă publică. La producțiunea teatrală împreună cu joc, ce a aranjat tinerimea română din Tichindeal în seara de anul nou a. e. în scopul procurării de recvisite școlare, au binevoit a suprasolvi domnii: George Borzea, par. ort. în Coveș 2 cor. și Ioan Pampu, inv. în Hosman 1 cor. Venitul total a fost 88 cor. 90 bani, din cari detragându-se spesele cu 42 cor. 70 bani, a rămas un venit curat de 46 cor. 20 bani, care sumă s'a transpus epitropiei spre scopul amintit. Să aduce și pe aceasta cale, cele mai sincere mulțumite onor. suprasolvenți, conducătorului corului și în special primăriei comunale pentru sprijinul dat la susținerea ordinii. Tichindeal, la 15 Ianuarie 1912. Pentru scaumul școlar: *Ioan Tatu*, par. ort.

Omor în beție. În Vurpar (comit. Sibinului) s'au certat în crâjmă Nicolae Fintu cu Iosif Bartuș. Dela cearta au ajuns la bataie, în care Bartuș, scoțând cuțitul, l-a junghiat pe Fintu. Acesta a murit îndată. Bartuș a fost arestat.

Tălharie. În Chinez (comit. Timșului), niște tâlhari au pândit pe factorul postal (purătorul poștei), când aducea scrisorile (unele cu bani) dela gară la postă și amezându-l cu câteva lovituri în cap, i-au furat sacul de posta. Ei n'au fost încă prinși.

O faptă rușinoasă a săvârșit un criminal în Tohanul-vechiu (comit. Făgărașului). El a pus o bombă în clădirea școlii, unde șede învățătorul T. Popovici. Bomba a explodat, darâmând un perete, fără să nenorocască însă pe vre-un om. Jandarmii caută pe criminal. Sperăm, ca va fi prins și-și va primi pedeapsa meritată pentru acest atentat de anarhist.

Soldați degerați la Bobotează. În Lemberg (Galiția, provincie a Austriei) a fost scos la Bobotează un batalion de infanterie. Se vede, că căpeteniile n'au avut destulă prevedere, căci au ținut pe bieții soldați trei ciasuri afară într'un frig grozav. Urmarea a fost, că 125 de feciori s'au ales cu nas, urechi și mâni degerate.

Un iepure hoț. O femeie fusese în Satmar, ca să scoată 200 cor., pe cari le depusese la o bancă de-acolo. Când a eșit din oraș, s'a întâlnit cu niște hăjeți, cari prinseră un iepure și i-l imbiară ei să-l cumpere. Se'nvoiră de preț, femeia își luă iepurele și ca să fie mai sigură de el, legă un picior al iepurelui cu cârpa, în care erau legate și cele două hârtii de câte o sută de coroane. Când făcea însă nodul, iepurele s'a smâncit din mâinile femeii și a sters-o iepurește cu cârpa cu bani cu tot. Până bați în palmi, iepure nu se'nai vedeă. Femeia — o cheamă Sofia Trenhauer — s'a spânzurat de supărare de un copac la marginea drumului.

Viață lungă. În Căndești (jud. Dorohoiu, România) a murit proprietarul Mihai Ciornodolin în etate de 139 de ani. Nevastă-sa murise cu 70 de ani înainte, după ce îi dăruise 18 copii. Bolnav nu fusese niciodată, numai cât orbise în anii din urmă.

A înebunit în tren. În trenul, care plecase din Careii mari, înnebunise negustorul Salgó Ferenc. A spart ferestri, a urlat, a lovit în toată lumea, până când ajungând trenul la Sătmar, a fost dat jos, legat în feară și dus la cazarma jandarmilor. Până dimineața muri nenorocitul.

Isprăvuri țigănești. Nu e lucru rar, ca Țigani căldărari să prostească oameni spunându-le, ba că știu face dintr'o coroană două, ba că din aur de un galbin fac doi galbini. Niște Țigani de felul acesta s'au cuibărit în Sân-Nicolaul-mare (Bănat), unde au ademenit pe doi Români cu stare bună să le dea, unul 1100 cor., celalalt 600 cor., ca să cumpere aur și să facă dintr'un galbin doi. Ei au plecat spre Timișoara, ca să cumpere aur. Mai întâiu au intrat însă într'o crâjmă, unde îmbătându-se bine, Țiganii au șters-o cu banii, iar cei doi Români s'au trezit cu punga goală. Se'nțelege, că un om, care lăcomește la avere câștigată fără muncă, nu e vrednic de mila, când dă de pagubă, ei de răs. Și de răs au rămas și cei doi, cari s'au întovărășit cu Țiganii.

Și-a vândut pielea. Din Seghedin se vestește, că Nagy băesi, econom, își vânduse încă de mult pielea unui muzeu (unde se strâng tot felul de lucruri) cu condiția, că pielea jupuită să i-o umple, iar cadavrul jupuit să i-l îngroape. Pentru asta a primit 800 de coroane. Au trecut ani. Nagy băesi a îmbatrănit, așa că i se apropiă sfârșitul vieții. Pe patul morții au rugat pe rude să plătească înapoi cele 800 de coroane și să-l îngroape în pielea lui. Rudele au implinit rugarea bătrânului, care ajunsese la vârsta de 84 de ani, dar cele 800 de coroane, nu le-au dat bucuos pentru o piele, care nu mai plătiă nimic.

Scărțăitul zăpezii se produce prin frecarea firelor de zăpadă sau de gheață. Frecarea aceasta se întâmplă în urma apăsării cu piciorul. Scărțăitul acesta se produce însă numai când e ger, căci fiind frigul numai de 0° (gradul de înghețare), firele de zăpadă îngheață împreună, așa că nu se mai freacă unele de altele. Numai la ger mare se sparg și se freacă unele de altele, așa că atunci auzim scărțăitul lor.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țaranului român.

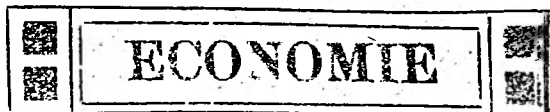
Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

Lățiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Sădirea și îngrijirea pomilor sădiți.

(Urmare și sfârșit)

Apărarea pomilor de vite. Pomii sădiți pe lângă drumuri sau în curți, ca să nu fie răsturnați de cară sau vătămați de vite, trebuie împrejmuiți îndată după sădire cu măracini sau cu trei pari înfipti împrejurul pomului și prinși între ei prin niște sipci. Intre parii aceștia se mai poate face și o împletitură de salcie, trestie sau de sârmă pentru a-i feri de stricăciunile animalelor mai mici cum sunt oile, porcii, epurii ș. a.

Ingrășatul cu gunoiu. Ne vom feri să punem bălegar deadreptul preste rădăcini, mai ales când pomul e sădit de curând.

În cazul acesta, rădăcinile putrezăsc, prind mucigaiu și pomul moare, se usucă. Cel mai bun lucru e să întindem gunoiul pe deasupra pământului, în care e sădit pomul, căci apa spală din gunoiu toate materiile hrănitoare și le duce la rădăcini. Ceeace mai rămâne din gunoiu îngropăm toamna cu sapa. Primăvara punem alt bălegar pe deasupra.

Săpatul și udatul pomilor. De câte ori răsar buruieni împrejurul pomului, le îndepărtăm cu sapa. De câte ori vom vedea, că pomii tânjese din cauza secetei, îi vom uda. Apa de ploaie e cea mai bună pentru udat. Când întrebuițăm apă de fântână, e bine să o lăsăm puțin să se aerisească și să se mai încălzască. Pentru udatul unui pom ajunge 1 și jumătate până'n 2 vedre de apă. Prea multă apă strică; lemnul pomului nu se poate coace până toamna: pomul dă fructe puține, cari se păstrează greu preste iarnă. Dacă apa stă prea mult timp la rădăcină, pomul pierd din lipsa de aer, moare înabusit.

Legatul al doilea. După două sau trei luni dela sădire desfacem legătura cea dintâiu și o înlocuim cu una, care să țină mai mult. Legătura cea mai obișnuită se face în forma unui ∞ (opt culcat). La legat putem întrebuițăm răchita, teiul sau orice altă legătură, având grije să nu o facem deadreptul pe trunchiu, ci să învălim pe acesta mai întâiu cu un șomoiag de paie pentru a feri pomul de vătămarea prin frecare, când bate vântul. Rănilor produse prin frecare fac ca prunii, ciresii, vișinii, cașii să se îmbolnăvească de scurgere de cleiu (gumă), boală grea de vindecat.

Tăierea și îngrijirea coroanei. În cel dintâiu an după sădire ne vom mulțumi să scurtăm numai ramurile prea puternice, spre a le aduce la lungimea celor mijlocii. În anul următor le vom scurta la a treia parte din lungimea lor, ținând seamă, ca prin tăiere să dăm o formă frumoasă coroanei. Ramurile să se taie astfel, ca mugurul de sus să rămână înafară. Cu tăierile din anii următori se face la fel, având grije să înlăturăm crăcile, cari cresc înăuntrul coroanei. Tăieturile făcute cu fereastră trebuie netezite cu cosorul, deoarece rănilor cele netede să vindecă mai ușor ca cele aspre. Cu deosebire trebuie îngrijite rănilor la pomii cu sămburi spre a împiedeca scurgerea de cleiu.

Lăstarii dați din trupină și rădăcină se vor tăia.

nea reuniuni, să retrag dela probe cu totul, încât abia rămân printre tineri câte 3—4, cum au făcut și acum.

Astfel corul e compus numai din elemente tinere, cari prea puțin își înțeleg rostul adevărat și cari se disting prin o cercetare foarte neregulată a probelor de cântări, așa că totdeauna am fost nevoiți a apela la sprijinul elevilor din seminar.

Aceste și alte neajunsuri trebuia — și era dator chiar — să le spună dl „Știe tot“, nu lucruri, cari mă ating pe mine personal. Pentru că eu: *grijă, tact, pătrundere în textul și melodia cântării și probe de cântări*, am ținut din abundență, așa că ceice au vrut să învețe, au avut destulă ocazie.

Conștiințiositatea, cu care îmi implinesc greaua sarcină de dirigent al acestui cor, m'a îndemnat să fac aceasta rectificare și să rog pe dl recenzent, ca altă dată să nu mai exagereze lucruri pe cari nu le cunoaște și nu le știe aprecia obiectiv, din această cauză. *Candid Popa*, dirigentul corului Reuniunii meseriașilor din Sibiu.

Nota Redacției. Am publicat în întregime rectificarea dlui Candid Popa, care — dacă astfel stau lucrurile — a fost cam aspru criticat de dl „Știe tot“. Cât pentru publicarea recenziei, mărturisim, că aceea a fost scrisă de o persoană afară de redacția foii, dar care se interesează de meseriașii sibieni. Iar noi dând loc celor scrise, am fost în bună credință, că se face o critică absolut obiectivă, — pe când, în urma celor spuse de dl Popa reiese, că dl recenzent n'a ținut seamă de toate împrejurările, ceice noi de altcum așteptăm și *prelindem chiar* dela toți ceice scriu vredată ceva la foaia noastră.

Pe de altă parte ne place a crede, că constatările dlui dirigent Popa vor îndemna pe membrii corului, cum și pe acei meseriași, cari încă nu sunt coriști, — dar ar putea și *ar trebui* să fie, — ca să se pună cu toții și să ajute la formarea unui cor mare și puternic numai ca acela. Lucrându-se așa, în viitor credem că nu se vor mai face apoi astfel de recenzii neplăcute pentru dl dirigent; nici nu se va mai simți lipsa, ca dirigentul corului să facă constatări foarte puțin măgulitoare pentru o parte a meseriașilor noștri.

Vice-majori. O gazetă din Viena aduce știrea, că anul acesta se va înființa un nou grad ofițeresc, anume cel de *vice-maior* sau mai bine zis *locotenent-maior*, care va fi între capitan și maior. Pe când un capitan are după 12 ani de căpitanie 4000 cor., vice-maiorul va avea 4400 cor. Ieafa pe an. Lt.-majori vor fi făcuți capitani, cari au servit vre-o opt ani în companie (la front). Așa că de-aici încolo vor fi următoarele grade de ofițeri: sublocotenent (lăitnant), locotenent (oberlăitnant), căpitan, locotenent-maior, maior, locotenent-colonel (obârștlăitnant), colonel (obârșter), general de brigadă, general de divizie, general de corp, mareșal.

Dela postă. Incepând cu 1 Februarie, la oficiile telegrafice din orașele mai mari se vor primi între oarele 8 și 12 noaptea epistole-telegrame. Acestea se trimit încă în decursul nopții la locul adresat și se împart în dimineața următoare. Pentru un cuvânt din aceste scrisori se plătesc doi bani, dar pentru fiecare scrisoare cel puțin 60 de bani. În fruntea acestor scrisori zbrebuie să se pună literele T. L.

Din Cristian (lângă Sibiu) ni se scrie: Câțiva oameni de inimă din Cristian, dornici de a-și arăta simțământul datorinței față de progresul cultural al neamului nostru, au aranjat în sara de 28 Ianuarie n. a. c. o producțiune teatrală împreună cu joc. Acestor oameni — deși pe lângă un program modest — le-a succes a câștiga publicului o adevărată recreare sufletească și a-l îndestuli.

Un tânăr învățător ne-a dat ocaziunea să simțim farmecul melodiilor cântărilor vechi din România intercalate în textul monologului „Barbu Lăutarul“. Altul, prin predarea foarte bine a rolei lui Porfir din pieza „Pictorul fără voce“, a arătat în mod succes umorul sănătos al țaranului român. Iar diletanții: Izidor Dopp, Ștefan Pan, V. Bălan, Gh. Ghișoiu, Paștiu Băra, Ana Muntean, Oana Răduț, A. Cașir, E. Cont, P. Manciu, G. Voic, Gavrilă Crișan și M. Voic au predat cu dibăcie rara frumusețe operelor: „Pictorul fără voce“, „Tinerete, nebunete“, „Barbatul și mureea“, „Barbu Lăutarul“ și despre „Buna înțelegere“, în care s'au produs M. Moldovan, A. Anghel și M. Morariu. După reprezentație s'a încins un șir de jocuri insuflețitoare românești, în cari cu tot dreptul am auzit strigătul: „După jocul românesc, Stângu-mă și mă topesc“.

Cristiercan.

A III-a adunare generală ordinară a *Reuniunii de îmbunătățire din districtul protopopesc gr-cat. al Sibiului*, conform convocătorului publicat în foile române, s'a ținut Duminică în 28 Ianuarie în localul școlii populare gr-cat. din Sibiu. Înființată pe baza statutelor aprobate de ministrul de interne abia în 6 Iunie 1909, reuniunea aceasta așezată pe temelii mai largi, cum vor dovedi cifrele de mai jos, în timp mai puțin de 3 ani, prin stăruințele conducătorilor a devenit de fapt o instituție respectabilă și de importanță economică deosebită în districtul Sibiului.

Toemai din punctul acesta de vedere, cred că nu va fi fără interes să spun câteva cuvinte despre mersul și dezvoltarea acestei reuniuni și pentru publicul mare, lăsând să vorbească cifrele raci.

Reuniunea funcționează de prezent cu trei secții, și e pe cale de a se înființa și o a patra secție. Numărul membrilor cu sfârșitul anului 1911 a fost de 1070. La intratele și eșitele anului 1911 găsim cifra respectabilă de cor. 11,477.41. Cazuri de moarte s'au ivit în decursul anului 1911 în sinul reuniunii în total 70, după cari s'au plătit moștenitorilor legali ai membrilor răposați considerabila sumă de cor. 7649.50 drept ajutoare statutare. Reuniunea dispunea cu 31 Decembrie 1911 de un fond de ajutorare de cor. 5432.64 și de un fond de rezervă de cor. 647.10, plasate la institutele „Albina“ și „Patria“. Dacă mai socotim aci și taxele restante cu finea anului 1911, dar încassate în parte considerabila de atunci încoace, averea reuniunii în mai puțin de 3 ani atinge cifra de peste 10,000 coroane.

Iată o *cooperativa*, care onorează pe cei-ce au înființat-o și pe cei-ce conlucră la prosperarea ei, și care pe lângă puțină contribuție materială este un izvor nesecat de ajutorință pentru fiii poporului nostru în cele mai grele momente! Se adevărește cu deosebire la reuniuni de acestea vorba aceea: „strop cu strop fac al mărilor pop-top“.

Numai de s'ar pătrunde toți conducătorii satelor noastre, preoții și învățătorii, de importanța și binefacerile unei astfel de tovarășii și ar face să înțeleagă și masele mai largi ale poporului lucrul acesta.

În adunarea generală din vorbă s'au ales și respective reale funcționarii și membrii conziliului de direcțiune pe un nou period de 3 ani (1912—1914) în modul următor: director: dl Iuliu Bardosy, inspector școlar reg. în retragere; cassier: Romul Botezan, învățător în Sibiu; secretar: Pompiliu Simonetti, paroh în Rășinari; membri ai conziliului de direcțiune, cei-ce urmează aici în ordine alfabetică, anume: Dr. Lucian Balinth, Ioan Balu, Nicolae Baltes, Toma Banea, Nicolae Brașovean, Petru Hedu jun., Dr. Pompiliu Isacu, Aron Lupeanu, Șerban Marcu, Petru Mișingăr, Nicolae Nedeleu și protopopul Nicolae Togau.

Raportor.

Foametea în Rusia. După ce au murit zeci de mii de oameni de foame, guvernul rusesc s'a hotărât în sfârșit să dea graț de 250 milioane coroane pentru ținuturile napastuite de foamete. Câte milioane se vor fură din banii aceștia?

Se'ncălzise Românul! Săptămâna trecută, când fiecare om se grăbiă cu tot dinadinsul să ajungă mai iute lângă cuptorul cald, un sergent de stradă (vardisl, polițist) din București vede pe unul Grigore Costescu făcând baie într'o gaură spartă în gheața Dâmboviței (râul, care curge prin mijlocul Bucureștilor). Nenea Grigore faceă însă pe N'aude. Atunci cobori sergentul la el și-l scoase cu săla din gheață, căci era jumătate înghețat. Dus la spital, s'a văzut, că era afumat rău (beat tun). Ziceă, că i se făcuse prea cald, de aceea voia să iee o baie!

Prisionerii turci în Italia. Curând după începerea războiului italo-turc, vapoarele italiene au prins câteva vapoare mai mici turcești, pe cari erau soldați turci în drum spre Tripolis. Soldații au fost duși împreună cu ofițerii lor în Italia și închisi în cazarma cea mare din orașul Caserta. Se'nțelege, că Italianii se poartă cât se poate de bine cu soldații turci, cari capătă tot ce le trebuie pentru mâncare și țigări destule. Între prizonieri sunt și vre-o 70 de Greci. Aceștia erau soldați în armata turcă, dar fiind licaloși au desertat în Muntenegru. Muntenegrii i-au prins însă și i-au dat Italiei. Acești șaptezeci de oameni de nimic se linguesc mereu pe lângă Italiani, strigă: peară Turcia (patria lor!) și fac și alte necuviințe. Italianii însă îi desprețuesc, pentru că cinstit e numai dușmanul viteaz, nu fricosul și desertorul. Între soldații turci și greci au fost de câteva ori încăerari, de aceea Italianii i-au despartit. — Știrile de mai de mult ale Italianilor, că Turcii se poartă rău cu soldații italieni prinși în războiu, nu sunt adevărate, căci s'au primit acum scrisori dela soldați italieni prizonieri, cari spun, că Turcii, atât soldații, cât și ofițerii lor, se poartă foarte frumos cu ei.

Nenorocire pe calea ferată. Din vina funcționarului dela gara din Brănești (pe linia București-Constanța), care a dat drumul unui tren de marfă din stație, cu toate că venia alt tren, s'au ciocnit cele două trenuri sfărâmandu-se o mulțime de vagoane. Doi frânari au rămas morți, alți 11 oameni de serviciu au fost greu răniți.

Un oraș fără poliție. Zilele trecute polițiștii din Șimleul Silvaniei s'au pus în grevă, pentru că magistratul nu le-a urcat salariul (leafa), care e numai de 45 coroane pe lună. Magistratul spune, că n'are bani, de aceea au cerut dela ministerul de interne, să trimită jandarmi.

Pajură batjocorită. Pe școala de stat din Sighetul Marmăției e pajura Ungăriei. Patru nopți de-arândul cineva a murdărit pajura aceea, iar în noaptea a cincia a luat-o jos. Până acum n'a fost descoperit făptuitorul.

Mulțămită publică. La producțiunea teatrală împreună cu joc, ce a aranjat tinerețea română din Tichindeal în seara de anul nou a. c. în scopul procurării de recvisite școlare, au binevoit a suprasolvi domnii: George Borzea, par. ort. în Coveș 2 cor. și Ioan Pampu, inv. în Hosman 1 cor. Venitul total a fost 88 cor. 90 bani, din cari detragându-se spesele cu 42 cor. 70 bani, a rămas un venit curat de 46 cor. 20 bani, care sumă s'a transpus epitropiei spre scopul amintit. Să aduce și pe aceasta cale, cele mai sincere mulțumite onor. suprasolvenți, conducătorului corului și în special primăriei comunale pentru sprijinul dat la susținerea ordinii. Tichindeal, la 15 Ianuarie 1912. Pentru scaunul școlar: *Ioan Tatu*, par. ort.

Omor în beție. În Vurpăr (comit. Sibinului) s'au certat în crăjmă Nicolae Fintu cu Iosif Bartuș. Dela cearta au ajuns la bătaie, în care Bartuș, scoțând cuțitul, l-a junghiat pe Fintu. Acesta a murit îndată. Bartuș a fost arestat.

Tâlhărie. În Clinez (comit. Timișului), niște tâlhari au pândit pe factorul postal (purătorul poștei), când aducea scrisorile (unele cu bani) dela gară la postă și amețindu-l cu câteva lovituri în cap, i-au furat sacul de poșta. Ei n'au fost încă prinși.

O faptă rușinoasă a săvârșit un criminal în Tolanul-vechiu (comit. Făgărașului). El a pus o bombă în clădirea școlii, unde șede învățătorul T. Popovici. Bomba a explodat, darămând un perete, fără să nenorocască însă pe vre-un om. Jandarmii caută pe criminal. Sperăm, ca va fi prins și-și va primi pedeapsa meritată pentru acest atentat de anarhist.

Soldați degerați la Bobotează. În Lemberg (Galiția, provincie a Austriei) a fost scos la Bobotează un batalion de infanterie. Se vede, că căpeteniile n'au avut destulă prevedere, căci au ținut pe bieții soldați trei ciasuri afară într'un frig grozav. Urmarea a fost, că 125 de feciori s'au ales cu nas, urechi și mâni degerate.

Un iepure hoț. O femeie fusese în Sătmar, ca să scoată 200 cor., pe cari le depusese la o bancă de-acolo. Când a eșit din oraș, s'a întâlnit cu niște băieți, cari prinseră un iepure și i-l imbiară ei să-l cumpere. Se nvoiră de preț, femeia își luă iepurele și ca să fie mai sigură de el, legă un picior al iepurelui cu cărpa. În care erau legate și cele două hârtii de câte o sută de coroane. Când făcă însă nodul, iepurele s'a smâncit din mâinile femeii și a șters-o iepurește cu cărpa cu bani cu tot. Până bați în palmi, iepure nu se mai vede. Femeia — o chemă Sofia Trenhauer — s'a spânzurat de supărare de un copac la marginea drumului.

Viață lungă. În Căndești (jud. Drohoiu, România) a murit proprietarul Mihai Ciornodolin în etate de 139 de ani. Nevastă-sa murise cu 70 de ani înainte, după ce îi dăruise 18 copii. Bolnav nu fusese niciodată, numai cât orbise în anii din urmă.

A înebunit în tren. În trenul, care plecase din Careii mari, înnebunise negustorul Salgó Ferent. A spart ferestri, a urlat, a lovit în toată lumea, până când ajungând trenul la Sătmar, a fost dat jos, legat în feară și dus la cazarma jandarmilor. Până dimineața muri nenorocitul.

Isprăvuri țigănești. Nu e lucru rar, ca Țigani căldărari să prostească oameni spunându-le, ba că știu face dintr'o coroană două, ba că din aur de un galbin fac doi galbini. Niște Țigani de felul acesta s'au cuibărit în Săn-Nicolaul-mare (Bănat), unde au ademenit pe doi Români cu stare bună să le dea, unul 1100 cor., celalalt 600 cor., ca să cumpere aur și să facă dintr'un galbin doi. Ei au plecat spre Timișoara, ca să cumpere aur. Mai întâiu au intrat însă într'o crăjmă, unde îmbătându-se bine, Țiganii au șters-o cu banii, iar cei doi Români s'au trezit cu punga goală. Se'nțelege, că un om, care lăcomește la avere câștigată fără muncă, nu e vrednic de milă, când dă de pagubă, ei de răs. Și de răs au rămas și cei doi, cari s'au întovărășit cu Țiganii.

Și-a vândut pielea. Din Seghedin se vestește, că Nagy băcsi, econom, își vânduse încă de mult pielea unui muzeu (unde se strâng tot felul de lucruri) cu condiția, că pielea jupuită să i-o umple, iar cadavrul jupuit să i-l îngroape. Pentru asta a primit 800 de coroane. Au trecut ani. Nagy băcsi a îmbătrânit, așa că i se apropiă sfârșitul vieții. Pe patul morții au rugat pe rude să plătească înapoi cele 800 de coroane și să-l îngroape în pielea lui. Rudele au implinit rugarea bătrânului, care ajunsese la vârsta de 84 de ani, dar cele 800 de coroane, nu le-au dat bucuros pentru o piele, care nu mai plătiă nimic.

Scârțăitul zăpezii se produce prin frecarea firelor de zăpadă sau de ghiată. Frecarea aceasta se întâmplă în urma apăsării cu piciorul. Scârțăitul acesta se produce însă numai când e ger, căci fiind frigul numai de 0° (gradul de înghețare), firele de zăpadă îngheață împreună, așa că nu se mai freacă unele de altele. Numai la ger mare se sparg și se freacă unele de altele, așa că atunci auzim scârțăitul lor.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

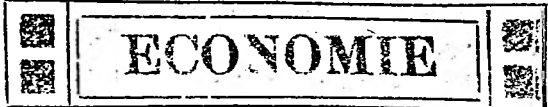
Numeri de probă se trimit la cerere pri-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

Lășiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Sădirea și îngrijirea pomilor sădiți.

(Urmare și sfârșit)

Apărarea pomilor de vite. Pomii sădiți pe lângă drumuri sau în curți, ca să nu fie răsturnați de cară sau vătămați de vite, trebuie împrejmuiți îndată după sădire cu măracini sau cu trei pari înfipti împrejurul pomului și prinși între ei prin niște sipci. Intre parii aceștia se mai poate face și o împletitură de salcie, trestie sau de sârmă pentru a-i feri de stricăciunile animalelor mai mici cum sunt oile, porcii, epurii ș. a.

Ingrășatul cu gunoii. Ne vom feri să punem bălegar deadreptul preste rădăcini, mai ales când pomul e sădit de curând.

În cazul acesta, rădăcinile putrezăsc, prind mucigaiu și pomul moare, se usucă. Cel mai bun lucru e să întindem gunoii pe deasupra pământului, în care e sădit pomul, căci apa spală din gunoii toate materiile hrănitoare și le duce la rădăcini. Ceeace mai rămâne din gunoii îngropăm toamna cu sapa. Primăvara punem alt bălegar pe deasupra.

Săpatul și udatul pomilor. De câte ori răsar buruieni împrejurul pomului, le îndepărtăm cu sapa. De câte ori vom vedea, că pomii tânjesc din cauza secetei, îi vom uda. Apa de ploaie e cea mai bună pentru udat. Când întrebuițăm apă de fântână, e bine să o lăsăm puțin să se aerisească și să se mai încălzească. Pentru udatul unui pom ajunge 1 și jumătate până'n 2 vedre de apă. Prea multă apă strică: lemnul pomului nu se poate coace până toamna; pomul dă fructe puține, cari se păstrează greu preste iarnă. Dacă apa stă prea mult timp la rădăcină, pomul pierd din lipsa de aer, moare inabusit.

Legatul al doilea. După două sau trei luni dela sădire desfacem legătura cea dintâiu și o înlocuim cu una, care să țină mai mult. Legătura cea mai obișnuită se face în forma unui ∞ (opt culcat). La legat putem întrebuițăm răchita, teiul sau orice altă legatură, având grije să nu o facem deadreptul pe trunchiul, ci să învăliim pe acesta mai întâiu cu un șomoig de paie pentru a feri pomul de vătămarea prin frecare, când bate vântul. Rănilor produse prin frecare fac ca prunii, ciresii, vișinii, caișii să se îmbolnăvească de scurgere de cleiu (gumă), boală grea de vindecat.

Tăierea și îngrijirea coroanei. În cel dintâiu an după sădire ne vom mulțumi să scurtăm numai ramurile prea puternice, spre a le aduce la lungimea celor mijlocii. În anul următor le vom scurta la a treia parte din lungimea lor, ținând seamă, ca prin tăiere să dăm o formă frumoasă coroanei. Ramurile să se taie astfel, ca mugurul de sus să rămână înafară. Cu tăierile din anii următori se face la fel, având grije să înlăturăm crăcile, cari cresc înăuntrul coroanei. Tăieturile făcute cu fereștrăul trebuie netezite cu cosorul, deoarece rănilor cele netede să vindecă mai ușor ca cele aspre. Cu deosebire trebuie îngrijite rănilor la pomii cu sămburi spre a împiedca scurgerea de cleiu.

Lăstarii dați din trupină și rădăcină se vor tăia.

Despre *dușmanii și boatele* pomilor am vorbit mai pe larg în Călimdarul Poporului pe anul 1912. Aici mai amintim și niște pureci de frunze găsiți pe partea de deasupra a acestora. Cu ciocul lor sug mazăga din frunze, pe cari le fac de răsucesc. Pentru stărpirea acestor pureci topim 200 grame săpun de pucioasă într'o vadră de apă și stropim cu apa aceasta pomii copleșiți de acești pureci.

La meri și peri se ivesc pe frunze și fructe niște pete datorite unor ciuperci. Pentru a-i scăpa de boala aceasta, îi stropim cu apa aceasta pomii copleșiți de aceeași amestecătură, pe care o întrebuițăm la vița de vie împotriva manei și despre care am scris mai pe larg în anul trecut.

Știri economice.

Pentru țesăturile și cusăturile naționale. La țaranii din România, ca și la mulți dintre ai noștri, a început obiceiul de-a se lăpăda de vechiul obicei bun gospodăresc de-a țese și de-a coase cele trebuincioase pentru îmbrăcăminte în casă. Lucrul acesta e cu atât mai păgubitor, cu cât pricinuește lenevire și cheltuieli mai mari, căci banii se aruncă pentru zdrențe străine. Dar pierderea e mare și altminteri, căci femeile nu se folosesc de un izvor de câștig acum, când străinii din țări îndepărtate, îndrăgostiți de țesăturile și cusăturile noastre, au început să le cumpere plăcând bani frumoși pentru ele. În comuna T.-Drăgășeni, județul Covurlui în România, s'a înființat o reuniune de femei numită *Hărnicia*. Membrele fac tot felul de țesături și de cusături nu numai pentru trebuințele lor, ci și pentru vânzare. Înainte de sărbătorile Crăciunului au umplut o prăvălie în București cu mărfurile lor, vânzându-le cu preturi bune.

Pentru reuniunile de agricultură va da statul în anul 1912 ajutoare în suma de 200 mii de coroane.

Cai pentru armata română. În comitatele Timiș și Baci-Bodrog s'au cumpărat pentru armata română două mii de cai.

O noua societate comercială românească, cu numele *Hebe*, s'a înființat în Bistrița cu un capital de 100,000 cor. Scopul societății e luarea în arândă și exploatarea băilor și a apei minerale din Sângiorzul-român.

Tovărășiile de lapte din Ungaria. În anul 1911 s'au înființat în Ungaria 24 de tovărășii nouă de lapte, așa că acum sunt 621. Statul le-a ajutat cu 98 mii 803 cor. Lapte au avut mai puțin de vânzare din cauza boalei de gură și de unghii, care a bântuit așa de mult în Ungaria.

Sfaturi.

Leac eficient la dureri. Căldura e un leac bun pentru multe dureri. Iarna, când simțim dureri prin picioare, apropiem cât se poate de mult piciorul cu durere de căldura sobei și durerea se va mai potoli. De ne doare măsseaua, punem o cârpă pe falcă și lipim obrazul de sobă (dacă e de căhăli). Pe partea dureroasă mai putem pune și comprese (cârpe muiate în apă) cât se poate de calde. Având dureri de cap sau de măsele, punem picioarele într'un ciubar și turnăm peste ele apă din ce în

ce mai ferbinte până peste pulpile picioarelor. De multeori și cele mai mari dureri se liniștesc cu mijlocul acesta.

Contra diareei (cufurelii) la viței, când îi întărcăm, recomandă un crescător de vite următorul leac: să ferbem flori de fân amestecate cu tărâțe sau cu pâne uscată și să le dăm zeama aceasta s'o bea (se'nțelege, că nu ferbinte).

Mierea întinsă pe o pânză curată e bună de pus pe rane mai mici provenite din tăieturi, sgarrieturi sau înțepături de insecte.

La numărul de azi al foii noastre se află adaus un prospect dela Ustredna Banka.

Spre orientare

Aducem la cunoștință, că toate adresele abonaților noi, cari au sosit până astăzi, Joi, sunt regulate. Dacă cineva totuși n'ar fi primit joia până acum, să ne scrie de grabă, ca astfel să putem controla. Dar rugăm totdeauna a se scrie adresele cât se poate de descurcat, de oarece din cauza asta încă se întâmplă multe neplăceri.

Tot asemenea s'au trimis toate călindarele sau alte cărți, cari s'au comandat până azi Joi. Cine nu le-ar fi primit să întrebe la poștă sau să ne scrie de grabă, spre a putea noi cerceta după ele.

Numai N-rul 52 al foii, în care se începe romanul „Cu paloșul“, nu s'a putut trimite chiar la toți. Dar mai tipărim, iar la numărul viitor vom adauge și romanul, tuturor acelor, cari ni l'au cerut.

A apărut

Călimdarul Poporului pe 1912.

Anul acesta dovedește și mai mult ca în trecut, că „Călimdarul Poporului“ este cel mai bun, cel mai bogat, cel mai frumos și cel mai bine îngrijit dintre toate călindarele noastre. Preste 50 de icoane alese și frumoase, de-ale bărbăților noștri fruntași, porturi, icoane dela serbările jubilarie ale Asociațiunii, împodobesc paginile lui. O icoană mare, colorată, care poate fi podoba oricărei case românești, ne arată pe toți președinții, cari au fost în fruntea Asociațiunii noastre. Mai cuprinde Călimdarul nostru două icoane, de cari nu s'au mai văzut la noi: porturi românești, de bărbat și femeie, de pe la anul 1650. Sunt după niște fotografii anume făcute de pe o carte tipărită acum 250 de ani.

Ce privește celalalt cuprins al lui, am avut grije să facem din Călimdarul Poporului o carte de folos, pe care oricine să o păstreze cu drag și după ce i-a trecut anul. Văzând spre marea noastră bucurie, că poporul nostru nu se mai mulțumește cu un călimdar sec de câteva pagini, am dat o bogată materie pentru învățatură și petrecere.

În anul acesta, pe lângă partea calendaristică obișnuită, am refăcut partea despre poștă și telegraf astfel, încât oricine să se poată lumina numai decât, când are trebuință de sfat în privința aceasta.

Lista târgurilor încă am îndreptat-o astfel, încât oricine poate găsi numai de-

cât târgurile de cari se interesează. Sunt făcute atât după luni, cât și după comune. (Târgurile după comune poartă și însemnarea târgurilor de vite cornute, de oi, de porci și de cai, cum n'au mai fost până acum.

Poezii frumoase de domnia O. Goga (Doina), I. U. Soricu (Doina), V. Eftimiu (Traian și Decebal), o mulțime de poezii populare, glume, sfaturi, pilde, cugetări, vorbe înțelepte împetrișează paginile. Frumoasă e poezia *La horă* de colaboratoarea noastră, doamna Maria din Ocna, precum și *Cântecul Țăranului*. Dăm și o anecdotă nouă de T. Speranță.

Istoria unui pocăit de părintele I. Agârbiceanu va lumina pe mulți despre prefăcătoria așa numiților pocăiți, acești lăpădați de legea noastră strămoșească. Dintre bucăți mai amintim: *Asociațiunea*, Aurel Vlaicu, Dr. Iuliu Maniu, Iacob Murășan (cu fotografiile lor), o povestire Președinții Asociațiunii, biografia d-lor Cosma, Andreiu Bărseanu, Vasile Suciu, frumoasă *Voia Domnului* de Mihail Sadoveanu, *Otrava beuturii*, Școala de industrie din Sibiu cu mai multe chipuri.

O bucurie și folos mare va pricinui cetitorilor călimdarului *Advocatul popular*, în care dăm pe aproape 14 pagini sfaturi amănunțite

despre moșteniri și testamente

(Averea câștigată în tovărășie, Comunitatea averii, Zestrea, Dreptul de moștenire, Dreptul de moștenire al femeii, Desmoștenirea, Testamentul, Testamentul scris, Testamentul cu graiu viu, Revocarea (nimicirea) testamentului, Împărșeala, Primirea moștenirii):

O poveste frumoasă despre *Istoria neamului omnesc* urmează unui articol plin de sfaturi despre *Apărarea pomilor de omizi*.

Și'n anul acesta *Răvașul nostru* dă pe 34 pagini întreaga istorie culturală, politică și economică a neamului nostru în anul trecut, fără de-a uita de întâmplările mai însemnate din străinătate.

Di *Petrea Dascălul* dă versuri drăguțe pentru icoanele de porturi românești cuprinse în Călimdar. La sfârșitul Călimdarului dl *Petru O. Orlășanu* își face *Răvașul său în versuri*.

Mulți s'au adunat anul acesta, ca să dea un adevărat *Călimdar al Poporului*. Cetiți-l și vă veți convinge!

Călimdarul e mult mai mare ca anul trecut. Cuprinde numai literatură de celit prestre 200 de pagini, iar cu celelalte publicațiuni se urcă la 350 de pagini. Prețul lui este însă tot cel vechiu, de 20 cr. (40 bani) exemplarul, iar 5 bani pentru porto postal.

Cine comandă cel puțin 20 exemplare și le plătește înainte cu câte 20 cruceri bucata, mai capătă două călindare pe deasupra și se trimit toate acasă plătite de poștă.

Acei care cumpără 25—50 exemplare le capătă cu 14 cr. (28 bani), dela 50 bucăți în sus cu 12 cr. (24 bani) unul, dar trebuie să plătească și poșta la primire.

Banii trebuiesc trimiși totdeauna înainte de aceia, cari voesc să capete călindare cu aceste prețuri atât de ieftine. Numai comande dela 30 exemplare în sus se trimit și cu rambursă, adică să se-

plătească la scoaterea dela postă. Mai puțin de 30 exemplare nu se pot trimite nepătite înainte, din cauză că atunci vine prea scumpă posta. — Căhindare nevândute se primesc înapoi până la 15 Februarie v. 1912. Dar trebuiesc trimise plătite de postă, care nu se poate detrage din preț.

Toți aceia, cari voesc a vinde căhindare să se adreseze la administrația „Foi Poporului”. La acei revânzători, cari sunt oameni de încredere, dăm căhindare și ca să se plătească după ce le vor vinde, numai cât atunci nu e rabatul chiar așa de mare. Pe lângă plățirea după vânzare, dăm căhindarul: cu 14 cr. acelora cari comandă dela 50 bucăți în sus, iar cu 15 cr. acelora cari comandă mai puține de 50 bucăți. Ei au însă a plăti și posta, fiindcă pachetul se trimite neplătit.

Poșta Redacției.

Biertan. Corespondențele nesubscrise se publică — în coș. Dar nu ne putem din destul mira, cum de cineva crede, că se va publica o corespondență, plină de polemici, fără a ne spune măcar nouă, că cine este autorul ei? Cole amintite despre *persoana* autorului nici nu le putem crede, pînă când nu ni s-a dovedește. E absurd a umbla cu astfel de năivități! Și apoi corespondențele dela sate trebuiesc scrise scurt și cuprinzător, iar nu pe coale întregi. Cine păcatele ar mai ceti foaia, dacă am umplea-o cu câte 2—3 corespondențe, — ce ne vin foarte des, — de puțină însemnătate, dar lungi cât o noapte din Decembrie? Asta ar fi o tortură pentru mulți abonați din diferite părți ale țării. — Spre orientare mihi multora!

Mal. I. Stresca, Copăcel. Pentru cărțile dela Asociațiune scrieți la: Biblioteca populară a Asociațiunii, Sibiu, strada Șuguna 6.

Vasile Mariș. Acelaș răspuns și Dumnitale.

Ier. Mărian in G. Mulțumită pentru abonamentele trimise.

Ioan Lazar, Rusia. Scrie-mi mai pe larg și descurc asupra celor amintite. Din ele vom alege apoi și vom publica ce-i de căpetenie. Cum să mearge peste tot la oamenii noștri pe acolo?

B. Regretăm, dar nu se poate publica, fiind cunoscută acea povestire.

Vasile Pagubă in Soc. Mulțumită pentru abonamentele trimise.

G. Bălc. in F. De aici s'au trimis foile cerute. Poate că s'au pierdut pe undeva. Do altcum am luat cu plăcere la cunoștință cele scrise.

L. Murășan a Sufletului. Cartea dorită nu se află.

Petru Ghiocei in S. Am luat cu plăcere la cunoștință cele scrise.

Ioșif Malino in V. Am primit cu mulțumită abonamentele trimise. Greșala întâmplată cu adresa lui Cipu Tomiș s'a îndreptat și s'au trimis din nou numerele 1—3.

P. Gheju in R. S'a îndreptat. Mulțumim de interes.

G. Navreca, Voivozi. Am cetit cu plăcere cele scrise. Aveți dreptate asupra celor amintite.

Alex. Pop in Adrian. Abonamentul D-Tale e plătit până la Sânzion.

Aiercurca. Banii primit. Cartea respectivă s'a trimis.

Zaharie Duma in Muntele Băișoarei. Cele 2 Căhindare s'au trimis de aici in 13 Ian. st. n.

George Stoica in S. d. j. Abonamentele trimise le-am primit cu mulțumită. S'au trimis la toți numerii dela începutul anului și Căhindarul de părete.

D. S. in B. Mulțumita publică se va publica într'unul din numerii viitori.

Publicarea mai multor rapoarte și știri diferite, trimise dela corespondenții noștri, se amână — din lipsă de loc — pentru numerii viitori.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.
Editura și tiparul „Tipografia Poporului”.

Loc deschis.

Consilierul reg. med. Dr. Clemens in Rudolstadt, a constatat următoarele: Cam. 100 grame apă amură naturală **Franz Josef** influențează deja curățirea sigur și tare. Apa Franz Josef luată zilnic de mai multe ori, in măsură mică, e un mijloc esecient contra **hemoroidelor și durerilor de spina-re.** Se capătă in apotece și drougerii.

Publicare.

Comuna *Racovița* (comitatul Sibiu) dă in arândă, pe calea licitațiunei publice, ce se va ținea in 15 Februarie 1912, la 9 oare p. m., in cancelaria comunală, *pășunatul din muntele Racoviccanul*, precum și *pășunatul de oi* din teritoriul *Crumpeniști* pe anul 1912.

Prețul strigării 400 cor. respective 150 cor. Vadiu 10% 442 1—1

Condițiunile de licitare se pot vedea in oarele oficinose in cancelaria comunală.

Racovița, in 29 Ianuarie 1912

Primăria comunală.

Doican, primar. Popoviciu, not. com.

Publicare de licitațiune.

Comuna *Țichindeal* dă in arândă pe 2 ani pășunea de pe hotarul *Vurperului* in mărime de 180 jugăre. Prețul strigării 1400 cor. doritorii să se adreseze la primăria comunală. Ziua de licitațiune este *25 Februarie 1912* la 9 oare înainte de amanzi. 440 1—3

Țichindeal, 31 Ianuarie 1912.

Primăria comunală.

O domnișoară

româncă absolventă de o școală civilă, care posedo limba germană și maghiară vocește a intra la o familie bună, româncă, ca **gubernantă.** Adresa se poate afla la Administrația „Foi Poporului”. 435 1—2

Un tinăr

din familie bună, absolvent de 3 sau 4 clase gimnaziale sau reale, află loc de **practicant** al firma *Ioan Comșa & Fiu* in Săliște (Szelistye Szobenn). 424 1—8

O mașină de împlătit

ce se mănă cu benzin, e de vânzare. Mașina se folosește de 3 ani, dar e in stare foarte bună. Vânzarea se face din alte motive particulare. Prețul după invoială. Informațiuni se pot primi dela *Ioan Banea Nr. 379* și *Ioan Aldea Nr. 413* in *Vurpar*, (Vurpód Szebeam.) 438 1—3

Unul sau doi tineri

absolvenți de 1—2 gimnaziale sau reale, se primesc ca practicanți sub condiții favorabile in prăvălia lui **Stan Stefla Guran** in *Săliște* (Szelistye. com. Szeben). 444 1—6

Pământ de vânzare.

In Sibiu, strada Șurii-mici (Kleinscheuerstraesse) se află de vânzare un pământ potrivit pentru zidit. Mărimea este 585 stângini cvadrati. Prețul 4 coroane pe stângin. A se adresa in Sibiu, Ziegelgasse Nr. 3-a. 408 1—3

Spre binevoitoare atențiune!

Subscrisul aduc la cunoștința onoratului public care zidește, că eu primesc spre executare tot felul de lucrări de zidărit și bândășit precum și **reparaturi.** 426 1—6

Michael Huber

măiestru zidar și bândăș diplomat
Sibiu, Schlachthausgasse Nr. 18.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*).

21 Ianuarie: Baroț, Cătina, Eted, Gherla, Ghierghio-Ditru, Ghiriș, Nocrichiu, Prejmăr, Șintereag.

23 Ianuarie: Armeni, Nadeșul săsesc.

24 Ianuarie: Almașul mare (comitatul Cluj), Măgheruș.

27 Ianuarie: Ciozven, Ciuc-Sereda, Lugoj.

28 Ianuarie: Ileanda.

29 Ianuarie: Seghedin, Șimand.

30 Ianuarie: Buteni.

31 Ianuarie: Ciachi-Gărbău.

1 Februarie: Ațel, Jibău, Mocrin, Sântinul-Homorodului, Soborșin.

2 Februarie: Beiuș, Hațeg, Soporul de jos.

3 Februarie: Aita mare, Chibed, Tășnad, Zabola.

4 Februarie: Covasna.

6 Februarie: Cetatea de baltă, Papoț, Reghinul săsesc.

7 Februarie: Alțina, Cagu, Huedin, Teiuș.

In aceste zile se ține in comunele de mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obicei, cu 1—2 zile mai înainte.

Prețul bucatelor

In SIBIU la 30 Ianuarie st. n.:

Arta	Cor. 17,— până 18,20 de bestii
Mărar	10,20 " 11,20 "
Orza	8,20 " 7,40 "
Ouzurca	10,— " 11,20 "
Cașcși	3,— " 8,60 "
Țarșă	16,— " 18,— "
Făină Nr. 8	36,60 " 36,60 la 100 chilo
" 4	35,80 " 35,80 "
" 5	31,60 " 31,60 "
Șișălia	170,— " 174,— "
Ouzoare de porc	170,— " 174,— "
Îmbrat	82,— " 62,— "
Îmbrat de lamă	80,— " 92,— "
Îmbrat de lamă topit	96,— " 100,— "
Țăpșă	66,— " 66,— "
Țăpșă	4,80 " 7,— "
Leșan de foc neplătite	8,— " 9,— la met. cub
Șișălia plătite	7,— " 7,50 "
Șișălia rășinat	2,25 " — la litru
Șișălia ordinar	2,20 " 2,30 "
Țăpșă de vită pentru supă	Cor. 1,40 până 2,— la chilo
" friptură	1,80 " 2,— "
" vișel	1,20 " 2,— "
" porc	1,20 " 1,68 "
Țăpșă, 10 bucăți	—,80 " 1,— "
Țăpșă pătâr de miel	2,— " 4,— "
Țăpșă de cal	—,80 " 1,20 "

In BUDAPESTA in 31 Ianuarie st. n.:

Arta de Tisa 78 chilo	Cor. 11,73 până 11,92 la 50 chilo
" 79	11,90 " 12,07 "
" 80	11,97 " 12,30 "
Țăpșă	10,12 " 10,80 "
Țăpșă	9,50 " 10,— "
Țăpșă	9,67 " 10,02 "
Ouzurca non	9,— " 9,10 "
Țăpșă de porc	Cor. 172,— până 176,— la 100 chilo
Șișălia	148,— " 168,— "
Țăpșă de lăptărie	Cor. 146,— până 190,— la 100 chilo
" trifolă	116,— " 146,— "
Țăpșă lăptărie pentru carură	Cor. 1,60 până 1,67 la chilo
" carne	1,60 " 1,80 "
Țăpșă	—,— " —,— "

Prețul banilor in 31 Ianuarie n.

	comparat:	vandut
Țăpșă	Cor. 11,28	11,83
100 Lei, hără	94,70	95,10
100 Lei, argint	95,—	94,70
Țăpșă turcești, aur	21,45	21,65
Țăpșă sterlingi englezești	23,88	24,08
100 marce, aur	117,45	117,20
100 " hără	117,30	117,20
Țăpșă	19,35	19,15
100 Ruble rusești, hără	253,50	255,—
100 " argint	242,—	245,—

Ca econoamă

caută loc potrivit o persoană inteligentă, care se pricepe la toate ale casei. A se adresa la administrația Foi Poporului. 421 1—1

PUBLICARE.

Comuna *Racovița* (comitatul Sibiiu) *esăvândează dreptul de măcelărit* pe anul 1912, pe calea licitațiunei publice, ce se va ținea în *15 Februarie 1912*, la 3 oare p. m., în cancelaria comunală.

Condițiunile de licitare se pot vedea în cancelaria comunală. 443 1-1

Racovița, în 29 Ianuarie 1912.

Primăria comunală.

Dolcan, primar. Popoviciu, not. com.

Licitație.

Se aduce la cunoștință publică, licitarea *crășmei comunale* din *Alămor*, sub edificiul nou din mijlocul comunei, constând din 3 odăi și 2 pivnițe, ce se va ținea la *10 Februarie 1912 st. n.*

Prețul de strigare *1200 coroane*. Vadiu *10%*. Condițiunile de strigare se pot privi în cancelaria notarială din loc.

Alămor, la 3 Ianuarie 1912.

Primăria comunală.

Nicolae Vasiv,
primar.

436 1-3

Casa

din *SIBIIU*, strada *Rosenanger 15* și strada *Binder 9*, e de vânzare, pe lângă condiții *avanzatoase*. Amănunte se pot lua dela *Iosef Platz*, Sibiiu, strada *Cianădiei 39*.

De vânzare

este o *căldare stabilă* și o *mașină stabilă*, de 12 puteri de cai, potrivite pentru un joagăr sau o meară etc. Doritorii să se adreseze la *Dimitru Moga*, Apoldul mare (*Nagyapold, com. Szeben*). 437 1-3

Un ucenic

Caut la moara mea cu benzin. Termenul de învățură este 3 ani. Primește întreținere și băine. De împlinirea anilor plătește 60 coroane. A se adresa la 441 1-3

Stan Bădilă

proprietar de moară

în *Boița* (*Boicza, u. p. Nagytalmács*).

Un armăsar negru

cu certificat, este de vânzare. 434 1-1

Doritorii au a se adresa la dl **Book Martin**, proprietar *Șura-mică, u. p. Sibiiu*.

Mare succes

su inseratele în „Foala Poporului”, unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligentă cât și popor.

De aceea „Foala Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arundări, căsătorii, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratiche sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOAIA POPORULUI”.

Două case parter

noue și frumoase, cu grădină mare și încăperile de lipsă, precum și o casă cu etagiu, sunt de vânzare pe lângă condiții *avanzatoase*. A se întreba la **Mihael Huber**, măiestru bărăzeș, Sibiiu, *Schlahthausgasse Nr. 18*. 427 1-3

Cassa de păstrare (reuniune) în Săliște.

Primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%, pe lângă anunț cu 4 1/2%, iar depuneri mai mari cu 5%. Depuneri și ridicări se pot face și prin Cassa de păstrare postală. Darea de canete o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi:

pe cambli

pe ipotecă replăbile în rate sau în anuități

pe obligațiuni cu caventi

ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare ipotecară sau hârtii de valoare (ucții și efecte publice).

Dobânda variază între 8% și 6% după mărimea împrumutului și asigurarea oferită.

Schimbă adecă cumpără și vinde ori-ce fel de monede străine cu cursul zilei.

201 14-20

Direcțiunea.

Deschidere de prăvălie

Aduc la cunoștința Onoratalui Public, că mi am deschis în *SIBIIU*, strada *Gropii Nr. 18*,

prăvălie de franzelărie,

rugându-mă de sprijinul binevoitor al Onoratalui Public, aduc la cunoștință, că pot să coc tot felul de pâne albă, jimbă, chiflii precum și pâne albă de casă foarte gustoasă. Pregătesc la comandă tot felul de colaci într'un chip ineprobabil.

Pâne străine primesc la copt în fie care zi dimineața la 9 oare.

Tot aci se primește și un învățăcel.

Cu toată stima

IOAN SIMTION

449 1-3

franzelar în Sibiiu, strada *Gropii Nr. 18*.

Prima condiție de reușită este de a folosi material solid.

„Mugurul” *Insoțire economică Ellsabetopol (Erzsébetváros K's-Küküllő vm).*

ALTOI DE VIE

Calitate distinsă pe lângă celea mai moderate prețuri. Soiuri de vin și de masă, viță americană cu și fără rădăcină, ochiuri de altoit, viță europeană cu rădăcină. — Se află de vânzare la

Insoțirea economică „Mugurul” *Ellsabetopol Erzsébetváros*

Material disponibil în altoi peste **trei (3) milioane**.

Școlile noastre de altoi n'au fost atacate de peronosporă. Altoii sunt dezvoltati la perfecțiune. La cumpărări pe credit celo mai ușoară condiții de plată! — La cerere preț-curent și instrucțiuni gratis și franco.

Români, sprijiniți firmele românești că numai ecelea vă vreau binele.

Români replantați-vă vile cu altoi dela firma Română.

Români, Tricitești! Băeți la cursul practic de altoi.

Cel mai mare depozit!

Mărfuri de porzellan, sticlă și galanterie!

Articli pentru cadouri.
Pompadouri pentru dame.
Jucării pentru copii.
Obiecte de argint-de China.
Obiecte pentru calină.

Oglinzi, lcoane.

Lampe.

Festnice și policandre pentru biserici.

Tot felul de obiecte de sticlă pentru masă.

În prăvălia aceasta se vând mărfurile de metal ale fabricii din *Berndorf*.

Prețuri fixe, dar foarte ieftine.

416 1-10

Succesorul lui **J. F. Schneider**

Johann Weindel

Sibiiu, Piața mare Nr. 15 și 16.

Biblioteca „Foi Poporului“

Din Biblioteca „Foi Poporului“ au apărut până acum următorii numeri:

- Nr. 1. Nichita Balica, povestire istorică de Silvestru Moldovan și Movila lui Burcel, de V. Alexandri. Ediția III.
- Nr. 2. Doine și strigături, culese și întocmite de Nicolae Regman. Ediția III.
- Nr. 3. Găsitul, poveste de Emil V. Degan și Punga cu noroc și căciula fermecată, povestire orientală preluată de Silvestru Moldovan. Ediția III.
- Nr. 4. Pomăritul, sfaturi în formă de dialog, de Iustin Sohorca, înv. Ediția II.
- Nr. 5. Ulisse, regele din Ithaca, povestire istorică de Silvestru Moldovan.
- Nr. 6. Rîs și veselie, anecdote și glume. Ediția III.
- Nr. 7. Găciturii, de Isidor Dopp, înv. Cu un adnex: Glume. Ediția II.
- Nr. 8. Edip, nenorocitul rege din Teba și alte întâmplări din vechime, povestiri istorice de Silvestru Moldovan.
- Nr. 9. Poezii populare și povești, greblate și netezite și la luncă împărțite, de Parteniu Giurgescu.

Fiecare număr costă 20 bani, iar pentru poștă este a se trimite 5 bani deosebit de fiecare carte (număr). Alte numere în pregătire.

Se caută 420 2-2

Agari de brad pentru viie, cari să aibă o lungime de la 2 metri în sus. Doritorii binevoiască a se adresa la *Toma Comșa*, proprietar în Spring, u. p. Cunața (Koneza), comitatul Alba-Iulia.

Un învățăcel

se primește la

ALOIS DASSINGER

424 2-3 barbier în Săliște.

Mare alegere

in

Vinuri albe și roșii

591 11— Prețuri moderate.

Oă vinurile sunt curate, se garantează

K. Wilh. Jikeli

Sibiu, strada Urezului Nr. 7.

Magazinul de făină

a lui

Petru Moga

SIBIU, strada Gușteritei Nr. 81

(aproape de gară)

și

[397] 6—

SIBIU, strada Sării Nr. 23.

recomandă pe sfințele sărbătorii

Făină foarte bună și mai ieftină ca ori unde.

Vând și cu sacul comercianților, pe lângă preț redus.

Rugându-mă de cercetare, semnez

Cu toată stima

PETRU MOGA

franzelar și negustor de făină.

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188.

Postsparcassa ung. 29,349.

„Banca generală de asigurare“

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei“ și prezidentul „Solidarității“.

„Banca generală de asigurare“ face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare“ le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE“ dă informațiuni gratuite în orice afacere de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare“
Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA“.

În America unicul Depozit de cărți românești este Biblioteca Română în New-York

65 St Marks Place.

145 40—

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, ceasornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijlocește și trimiterca de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Dela „Biblioteca Română“ se poate comanda și „Călimdarul Poporului“ pe 1912.

„Cassa de păstrare în Mercurea“

societate pe acții (comitatul Sibiu).

Primește depuneri spre fructificare atât la centrală cât și la filială din Alba-Iulia cu 5%.

Pentru depuneri dela 5000 cor. în sus cu termen de abdicere mai lung solvește la filială 5 1/2% interese iar la centrală dela 10,000 cor. în sus în aceleași condiții 5%. Interesele neridicate se capitalizează la semestru; darea după interese o plătește institutul.

Atât la centrală cât și la filială acordă împrumuturi pe cambii, pe hipotecă replătibilă în rate, pe obligațiuni cu caventi, credite de cont-curent cu asigurare hipotecară sau de valori, pe lângă cele mai favorabile condițiuni posibile.

Mijlocește cumpărări, vânzări, arândări și partelări de realități, sprănește înființarea de întreprinderi și tovărășii, îndeplinește tot felul de afaceri de bancă pe lângă serviciu prompt.

Filiala din Alba-Iulia s'a înactivat cu 1 Octomvrie a. c. Localul filialei e în strada Vinului Nr. 1 (Alvinczi utca 1 szám) lângă firma Misselbacher.

314 8-10

Direcțiunea.

Două calfe

se caută pentru un atelier de lustruit haine (se calcă cu electrică). Pot fi și fete, numai să-și priceapă bine meseria. Plată bună. A se adresa la Nicolae Țintea, atelier de lustruit și călcat haine, Ocna-Sibiului (Vizakna).
410 2-5

Peste sărat

de tot solul

precum și masline, tarama, icre, mărfuri coteliale, trimite cu 369 7-8

Prețurile cele mai ieftine

IOSEF HUTTMANN,

Telefon 437 Brașov. Telefon 437

Vinuri de masă escelente,

litra cu 56 și 60 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri
57 54-

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20.

Cetiți și vă mirați!

Ocazie de felul acesta nu mai ai în viață!

600 de obiecte numai cu 4-50 K.

1 orologiu de precizie aurit, cu lanț, pentru care se dă garanția de 3 ani, o cravată elegantă de mătăsă, la modă, 3 batiste, 1 stralucit mel pentru cărbăți, cu peatră scumpă imitată, 1 garătușă de podobe femeiești elegante, 1 frumos collier de mărgăritare orientale, podobe femeiești la modă, cu copcii libere, 2 brațare elegante, 1 păreche de cercei frumoși cu copcii libere, 1 minunăță oglindă de bușinar pentru toaletă, 1 portofel de piele, 1 păreche de botoni pentru manjete din aur double de 3 grade cu copcii libere, 1 foarte elegant album pentru ilustrație, cu cele mai frumoase regiuni ale lumii, 3 obiecte comice, bune de distracție pentru tineri și bătrâni deopotrivă, 1 carte practică pentru corespondență de dragoste între dame și domni, 20 de obiecte de corespondență și a fară de acestea încă 500 de obiecte necesare într-o casă — Toate acestea, cu toate că costul singur plătește suma acestora de bani, se pot cumpăra numai pentru 3 cor. 80 și! Obiectele să trimiți cu ramburs, ori cu trimite ca înainte a banilor pe adresa:

Wiener Central-Versandhaus

P. LUST, Krakau Nr. 648.

NR. Cine comandă 2 pachete, capătă rabat un briciu exprez prima. Pentru cel necorespunzător, banii se retrimiți.

Deschidere de franzelărie.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public și a stimaților mei mușterii, că fost-a mea franzelărie din strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 1 am strămutat-o în

Sibiu, strada Sării Nr. 23,

iar cu 15 Decembrie am deschis-o. Totodată aduc la cunoștință, că mi-am deschis deja și o filială în strada Gușterii Nr. 81, unde se află făinuri din cele mai renumite mori cu vapor din Banat și Sibiu. Vând și liferez deasemenea tot felul de pâne, franzelo etc.

Rugând onoratul public pentru binevoitorul său sprijin, semnez
Sibiu, în Decembrie 1911.

Cu toată stima

PETRU MOGA

860 8-

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi) permanent în deposit. 62 28-

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin poștă se efectuează prompt și conștientios.

Mare deposit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (șoluri) de cai și cofere de călătorie.

Toate în lume se scumpesc!

pânea, carnea, chiria caselor, — numai păpușii și chetele escutate în atelierul lui

Vasile Ban la „Cisma mare roșie”

după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc

161 88-

Pentru ce?

Pentru că această renumită prăvălie de încălziminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos china. De aceea el poate lăsa păpușii buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ocnei (Burgergasse) Nr. 7.
Casa proprie.

Duminica deschis până la 10 oare înainte de amiază.

COMANDELE DIN AFARA SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PANA ACUM.

Nu-i reclamă, — ci fapt împlinit

că

prin consumul cel mare

mă află în plăcuta poziție, ca

dela 1 Ianuarie până la 15 Februarie 1912

să las 10% din preț tuturor mușterilor mei, cari cumpără haine de iarnă.

Prețuri fixe dar foarte ieftine!

Cu toată stima

Warenhaus Grünberger
SIBIU, strada Cisnădiei

Viță oțtoite de vie

se vând cu conștientiosă, recunoscută în
[887 12-] țara întregă

Port-altoi americani

deprim dezvoltate și crescute în teren deluros.

Vițe nobile europene,

în cele mai bune soiuri de vin și de fileroni și pentru strugari de masă

liferează cu prețuri moderate

Prima pepinieră vișcolă ardeleană alai

Mihail Ambrosi

în Mediaș (Mecgyes Nagykövölőmegye).

Prietinul vilerului, catalog al soiurilor și prețurilor se trimite la cerere ori și cui gratis și franco. Fiește cărei comande se alătură instrucțiune ilustrată pentru plantare și îngrijirea viilor zonă.

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BARBAȚI
SIBIIU, strada Cisnădiei Nr. 12,
recomandă p. t. publicului
cele mai noue stofe de toamnă și iarnă
în mare asortiment
noutățile 59 56 -

soosite chiar acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stofe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

ATENȚIUNE

50,000 părechi de ghete!

4 părechi de ghete numai pentru Cor. 7-50.
Pentru încetarea de plată a mai multor fabrici mari, am fost însărcinat a vinde o mare cantitate de ghete adănc sub prețul de fabricare. De aceea eu vînd ori și cui 2 părechi de ghete cu șinoare pentru domni și 2 pentru dame, de piele brună sau neagră, galosate, cu capă, cu talpa hîrtii tare ca scule, fasonul cel mai nou, foarte eleg. Mărimea după măsură. Toate 4 părechile costă numai Cor. 6 50.
Expedare cu rambursă. 12 19 -

C. GRÖNER, export de ghete, Cracovia Nr. 193.
Schimbul e admis și banii retur.

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere de dinți ori li va miroși gura după- ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed Bartilla-Winkler Viena 19 I. Sommergasse 1. În Sibiiu: în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 69; ulița Turnului (Saggasse); ulița Denei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușterii și str. Cisnădiei în Bistrița: farmacia lui Herbert. Molegăniș-Măneș, farmacia Lederhilger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apiat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite sticlă cu 6 cor. 80 fl. franco 56 21 -

Mașina de cusut din recolul al 20-lea.

Cumpărați din prăvălii numai dela
— firma noastră și dela agenturi. —

SINGER Co. mașină de cusut societate pe acții.

La cerere primește ori cine gratis un catalog
despre instrnarea cusutului pe albituri.

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIIU

— este foarte bună și gustoasă! —

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sate. 107 44 -

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc mereu.

Aulcol

Aturisita de tusa mă lănuacă.

La tusa, răgușala și întrucenare ajută sigur și repede

Pastilele de piest ale lui Egger

au un gust admirabil și nu strică pofta de mîncare.

Un carton 1 cor. și 2 cor.

Carton de proba 50 fl

Depoul central:

farmacia „Le palatje“

Budapest, VI., Vă-zi kőrut 17.

Trăiască

Pastilele lui Egger mă scapără înte.

În Sibiiu să poate căpăta la Guido Fabritius, Carol Morscher, Carol Müller, E. Rummler, Karl Pissel, August Teutsch.

În Sebeș la Wilhelm Lederhilger și Ludvig Binder.

288 19 - 36

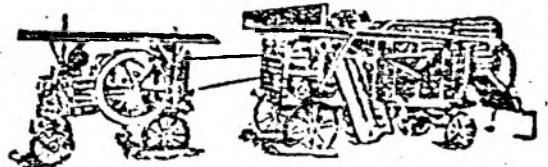
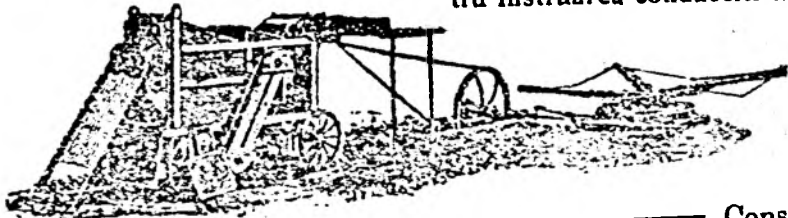
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier K. & R. Jezek în Blansko.

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătît cu motor în timpul de acum. Pentru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un catalog.

Construcția cea mai nouă.

83 45-52

Mal departe recomandăm economilor mașini de sămănat, construcția cea mai nouă, tăvăluguri pentru sdrobitul pietrișului și tot felul de mașini economice, apoi mașini pentru fabricarea de cărămidă, țiglă de coperit, țiglă de ciment pentru coperit, alte mărfuri de ciment, precum și forme de fier pentru fabricarea de țevi de ciment și țevi la fântăni și mașini pentru spargerea pietrii.

Vârtejuri de îmblătît și curățit, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3-4 cai, foarte ușor se poate îmblăti.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe spelele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii cruță provizunța agentului, ajung deci mai ieftin în posesia mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin firma FRĂȚII GÖMÖRI, au fost binate preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de apăsare se trimite la cerere gratis.

De vânzare

este o trăsură de 2 cai eventual și de un cal și o mașină de tăiat paie. A se adresa în Sibiu, strada Șaguna Nr. 27. 414 3-3

Biro de informații.

Ouncănd multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, m-am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministere și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-8 zile ori și oul, rezolvând toate chestiunile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesi în persoană cu referențial cauzei și rog rezolvire favorabilă.

Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

La librăria

W. KRAFFT, în Sibiu

a sosit un nou transport din Călimășul

„Lumea Ilustrată“

pe anul 1912.

Ori cine va vedea acest Călimăș, va constata că e cel mai frumos și interesant din toate câte există. Cine nu vrea să rămână fără acest Călimăș excepțional de interesant, să se grăbească să-l cumpere.

410 3-3

Marcă de scriere „Anker“

Liniment. Capsici comp.,
(343 18-42) Inlocuitor pentru
Anker-Pain-Expeller

este un leac de casă valorat de mult, care să folosească de mulți ani ca fricțiune sigură la podagră, reumatism și răceli.

Atenție. Din cauza imitațiilor de puțină valoare să fim precauți la cumpărare și să primim numai etichete originale în șutule cu marca de scriere „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 60 fil. C. 140 și C. 2. — să capătă aproape la toate farmaciile. Depozit principal la Iosif Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
: „Leul de aur“ în Praga :
Elisabethstrasse Nr. 5 neu.

344 12-24 **Miltoane**
folosesc contra

TUSEI

răgușelei, catarului, flegmei, catarului bronchial și de gât

Caramellele de piept

ale lui **Kaiser** cu
„Trăi brazi“

6050 atestată de medici și privași, întărite prin notari public, garantează succesul sigur.

Bomboane foarte bune și gustoase.
1 pachet 20 și 40 bani, 1 dosă 60 bani.
Se capătă în toate apotecile, drogueriile și prăvăliile de coloniale mai de frunte.

Banca culturală

instituit de credit **„LUMINA“** societate pe acții
= și economii = în Sibiu =

Centrala: Sibiu	Capital social . . cor. 600,000
Filiiale: Murășoșorhei	Fond de rezervă . . . 15,000
și Turda.	Depuneri 1.250,000

Acoardă împrumuturi

pe cambii de prima bonitate și pe ipotecă cu 7%
pe cambii și obligații cu cavenț 8%

fără proviziune.

Primește de

cu 4 1/2%, cari se pot răsuși 380 10-10
cu 5% cari rămân mai multă
cu 5 1/2%, dela corporațiuni biserve 0,000 cor. in sua.

Pentru depuneri plătește institutul darea,

Deponenții esteri pot ridica depunerile prin poștă fără spese și pot face depunerile tot fără spese prin cecuri, cari la cerere le punem la dispoziție.

DIRECȚIUNEA.

La „Croitoria Universală“

I. PETRASCU

Strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. Strada Cisnădiei Nr. 30.
Telefon Nr. 172.

Premiat: Expoziția internațională de modă Paris 1911 Grand Prix și medalia de aur.	Premiat: Expoziția universală din Roma 1911 Grand Premio și medalia de aur.
---	--

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați la 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare.

Pentru sezonul de toamnă și iarnă tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Croială costisă și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprijiniți industria română!

: 02 65—

Mobile ieftine și bune

să pot procura numai la

Prima fabrică de mobile

PETRUȚIU & PLATZ

Strada Sării 37. SIBIU (Nagyszeben) Salzgasse 37.

Onoratul public este rugat înainte de a-și procura mobile să binevoiască a cerceta, și fără a cumpăra,

Marea expoziție

de tot felul de mobile de artă și simple, care stă zilnic spre vedere publică.

Se atrage atențiunea asupra

Atelierului propriu de sculptură și tapiserie de primul rang.

Executăm toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi. Orice comandă se efectuează prompt, conștințios, pe lângă deplină garanție și cu prețurile cele mai moderate. 333 14—

Apelând la sprijinul On. public românesc, semnăm

Cu toată stîmă

Telefon Nr. 47.

Petruțiu & Platz